โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาสังคมศึกษา

ชื่อ - ชื่อสกุล.....เลขที่.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาสังคมศึกษา

ชื่อ - ชื่อสกุล.....เลขที่.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา

ใบกิจกรรม เรื่อง แหล่งน้ำในทวีปยุโรป..... ๑

ใบกิจกรรม เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป..... ๓

ใบกิจกรรม เรื่อง รู้จักแอฟริกา..... ๔

ใบกิจกรรม เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม วัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา..... ๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

ใบความรู้ เรื่อง ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป..... ๙

ใบกิจกรรม เรื่อง ผังมโนทัศน์ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป..... ๑๔

ใบความรู้ เรื่อง ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา..... ๑๙

ใบกิจกรรม เรื่อง ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา..... ๒๓

ใบกิจกรรม เรื่อง การออกแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อม ในชุมชนหรือท้องถิ่น..... ๒๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐสัมพันธ์

ใบความรู้ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ..... ๓๑

ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ..... ๓๓

ใบความรู้ เรื่อง การพึ่งพาเศรษฐกิจในเอเชีย..... ๓๕

ใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพาทางเศรษฐกิจในเอเชีย..... ๓๗

ใบความรู้ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ..... ๓๘

ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง โต๊ะข่าวเล่าเรื่อง..... ๓๙

ใบความรู้ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า..... ๔๑

ใบกิจกรรม เรื่อง การแข่งขันทางการค้า..... ๔๒

ใบกิจกรรม เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป..... ๔๓

ใบกิจกรรม เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา..... ๔๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง

ใบความรู้ เรื่อง เรียนรู้ เพิ่มพูนทรัพย์..... ๔๙

ใบกิจกรรม เรื่อง เรียนรู้ เพิ่มพูนทรัพย์..... ๕๕

ใบความรู้ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์..... ๕๙

ใบกิจกรรม เรื่อง นักสืบ นักคิด สู่นักธุรกิจรุ่นเยาว์..... ๖๗

ใบความรู้ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค..... ๗๒

ใบกิจกรรม เรื่อง การดำเนินธุรกิจเพื่อชุมชน..... ๗๕

ใบความรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน ด้วยหลักพอเพียง..... ๗๘

ใบกิจกรรม เรื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลของการดำเนินธุรกิจ..... ๘๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรป
ใบกิจกรรม เรื่อง แหล่งน้ำในทวีปยุโรป

คำชี้แจง : ให้นักเรียนลากเส้นจากชื่อแหล่งน้ำในตารางไปยังแหล่งน้ำตามแผนที่แหล่งน้ำในทวีปยุโรปให้ถูกต้อง และเขียนอธิบายความสำคัญของแหล่งน้ำในทวีปยุโรป

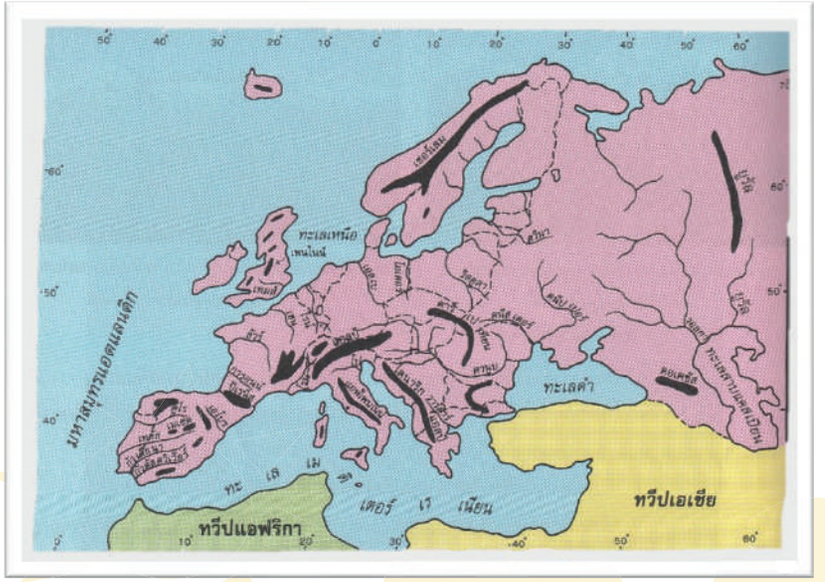

แผนที่แหล่งน้ำในทวีปยุโรป
กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ มัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกศค. ลาดพร้าว

ชื่อแหล่งน้ำ	ความสำคัญ
แม่น้ำวอลกา	
แม่น้ำดานูบ	
แม่น้ำไรน์	
แม่น้ำนีเปอร์	
แม่น้ำเอลเบอ	
แม่น้ำลัวร์	
แม่น้ำวิสตูลา	
แม่น้ำโอเดอร์	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรป
ใบกิจกรรม เรื่อง เขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนลักษณะทั่วไปและพืชพรรณที่พบในเขตภูมิอากาศทวีปยุโรป

เขตภูมิอากาศ	ลักษณะทั่วไป	พืชพรรณที่พบ
ทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย		
เมดิเตอร์เรเนียน		
อบอุ่นชื้น		
ชื้นภาคพื้นทวีป		
ภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก		
กึ่งขั้วโลกหรือไทกา		
ทุนดรา		
ที่สูง		

เขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป
กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์และภูมิศาสตร์ มัธยมศึกษาปีที่ 2.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกศค. ลาดพร้าว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป
ใบกิจกรรมกลุ่ม ชื่อกลุ่ม.....

กลุ่มอาชีพ	ข้อความที่สัมพันธ์กัน
เกษตรกรรม	
การเลี้ยงสัตว์	
การทำป่าไม้	
การประมง	
การทำเหมืองแร่	
การทำอุตสาหกรรม	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่แอฟริกา
ใบกิจกรรม เรื่อง รู้จักแอฟริกา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมคำตอบที่ถูกต้องลงในช่องว่าง พร้อมระบายสีแผนที่

ภูมิภาค.....
ชื่อประเทศ.....
.....
.....
.....
อาณาเขต.....
.....

ภูมิภาค.....
ชื่อประเทศ.....
.....
.....
.....
อาณาเขต.....
.....

ภูมิภาค.....
ชื่อประเทศ.....
.....
.....
.....
อาณาเขต.....
.....

ภูมิภาค.....
ชื่อประเทศ.....
.....
.....
.....
อาณาเขต.....
.....

ภูมิภาค.....
ชื่อประเทศ.....
.....
.....
.....
อาณาเขต.....
.....

กลุ่มภูมิภาค.....

อ้างอิง pngegg.com/th/search?q=ทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่แอฟริกา
ใบงาน เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกาให้ถูกต้อง

ที่มา: https://pixabay.com/vectors/africa-continent-map-outline-161697/

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่แอฟริกา
ใบงานเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

เขตภูมิอากาศ	ลักษณะสำคัญ	บริเวณที่พบ	พืชพรรณธรรมชาติ
แบบร้อนชื้น แถบศูนย์สูตร			
แบบสะวันนา			
แบบทะเลทราย			
แบบกึ่งทะเลทราย			
แบบ เมดิเตอร์เรเนียน			
แบบอบอุ่นชื้น			
แบบที่สูง			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
ใบกิจกรรมแผนผังความคิด
เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม วัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ในรูปแบบแผนผังความคิด

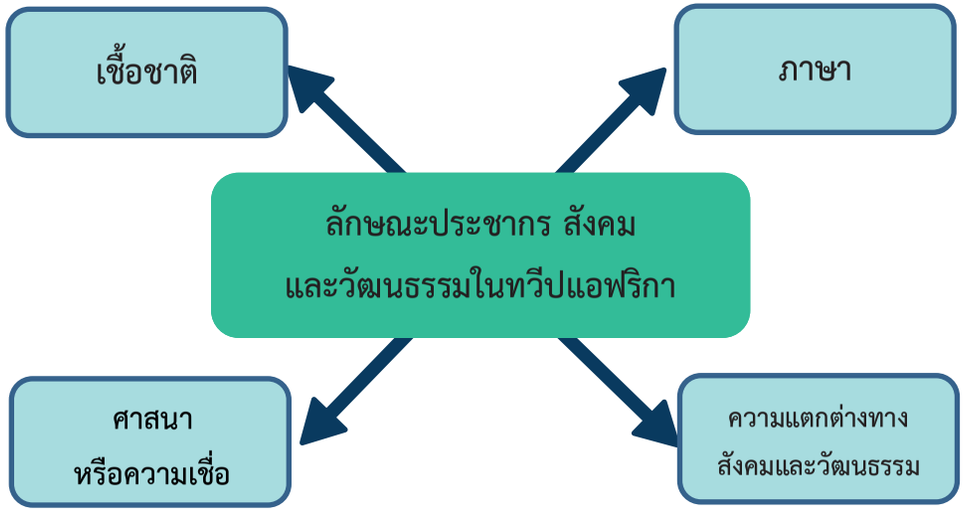

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เปิดโลกกว้างเรียนรู้สู่ยุโรปและแอฟริกา
เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา
ใบกิจกรรมเรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

เรื่อง .....

๑. บริเวณที่ตั้ง / ทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

.....
.....
.....
.....

๒. กิจกรรมที่ดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....

๓. วิเคราะห์เกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

.....
.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

ใบความรู้ เรื่อง ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

ยุโรปแม้จะเป็นทวีปที่ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีแต่ก็ยังประสบกับภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย โดยมีภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป ดังนี้

๑. ไฟป่า

พื้นที่การเกิดไฟป่าในทวีปยุโรปมักเกิดขึ้นในภูมิภาคยุโรปใต้ ได้แก่ประเทศ สเปน โปรตุเกส อิตาลี และกรีซ สาเหตุเนื่องจากบริเวณดังกล่าวในช่วงฤดูร้อน โดยเฉพาะเดือนกรกฎาคมจะเป็นเดือนที่อากาศร้อนที่สุด ดังนั้นหลายพื้นที่ของยุโรปประสบกับอุณหภูมิที่สูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ ทั้งฝรั่งเศส เยอรมนี โปแลนด์ สเปน อากาศที่ร้อนขึ้นมีผลทำให้ต้นไม้แห้งเหี่ยว ป่าและทุ่งหญ้าจึงติดไฟได้ง่าย จะมีอุณหภูมิที่สูงขึ้นมากกว่าการเสียดสีกันของกิ่งไม้แห้ง หญ้าแห้ง ตลอดจนการจุดไฟของมนุษย์ในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไฟป่าลุกลามไปในพื้นที่ป่าไม้ของทวีปยุโรป ส่งผลให้ สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่ ป่าไม้ถูกไฟป่าเผา เกิดมลพิษทางอากาศจากควันไฟป่า บ้านเรือนและทรัพย์สินของประชาชนบริเวณโดยรอบได้รับความเสียหาย วิธีป้องกันคือ ทำแนวกันไฟ เพื่อป้องกันการลามของแนวไฟป่า ใช้สารเคมีโปรยลงตามแนวลามไฟ ตลอดจนใช้การทำฝายขนาดเล็กเพื่อเพื่อความชุ่มชื้นในดิน ลดโอกาสการเกิดไฟป่าได้

ภาพเจ้าหน้าที่กู้ภัยกำลังดับไฟป่าในประเทศโปรตุเกส

ภาพโดย ELG21 จาก Pixabay https://pixabay.com/th/photos/ไฟ-เปลวไฟ-ต้นไม้-ป่า-การทำลาย-5604682/

๒. คลื่นความร้อน

คลื่นความร้อนเป็นภัยธรรมชาติเกิดขึ้นทั่วพื้นที่ทวีปยุโรป มีสาเหตุจากการปล่อยก๊าซพิษจากกิจกรรมในโรงงานอุตสาหกรรมและการจราจรขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศเข้มข้น ทำให้ชั้นบรรยากาศเกิดความแปรปรวน ตลอดจนความผิดปกติของระบบความกดอากาศ ทำให้ความกดอากาศสูงจากทิศใต้บริเวณทะเลทรายซาฮาราในทวีปแอฟริกาแผ่ปกคลุมชั้นบรรยากาศเหนือพื้นที่ทวีปยุโรป ภัยพิบัติคลื่นความร้อนทำให้เกิดภาวะภัยแล้งที่รุนแรงมากขึ้น นำไปสู่การขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ เกษตรกรเพาะปลูกพืชไร่เลี้ยงสัตว์ ได้ผลผลิตที่ลดลง ในกรณีที่รุนแรงบางประเทศถึงขั้นมีผู้เสียชีวิตเพราะร้อนจัดในขณะที่ร่างกายปรับตัวกับสภาพอากาศไม่ทัน

ภัยพิบัติคลื่นความร้อนในทวีปยุโรป

ภาพโดย Gerd Altmann จาก Pixabay
https://pixabay.com/th/illustrations/เครื่องวัดอุณหภูมิ-ฤดูร้อน-ร้อน-4767445/

๓. อุทกภัย

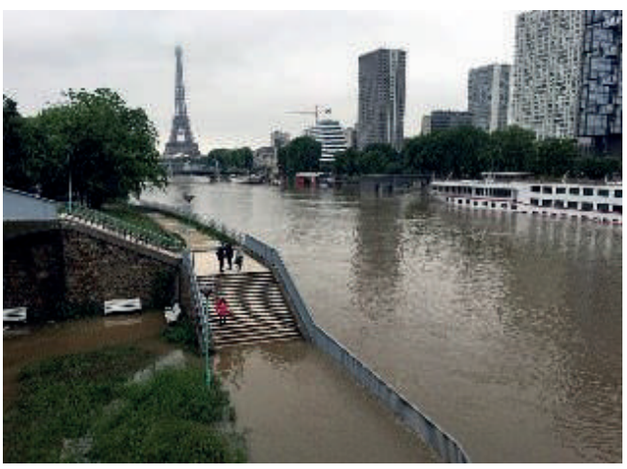

ภาพอุทกภัยในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ภาพโดย byothe จาก Pixabay
https://pixabay.com/th/photos/น้ำท่วม-อวน-ปารีส-น้ำ-สะพาน-1432005/

สาเหตุของการเกิดอุทกภัยในทวีปยุโรปเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ประกอบกับมีที่ราบลุ่มแม่น้ำจำนวนมาก เป็นสาเหตุให้เมื่อเวลาเกิดฝนตกหนัก ทวีปยุโรปจะเกิดอุทกภัยได้ง่าย บริเวณที่เกิดอุทกภัยได้แก่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไรน์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำดานูบ ตลอดจนบริเวณที่ราบของประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี เป็นต้น วิธีป้องกันก่อนเกิดอุทกภัยคือการวางแผนการจัดการระบายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นประเทศเนเธอร์แลนด์มีพื้นที่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลมาก จึงเกิดปัญหาน้ำท่วมอยู่เป็นประจำ เนเธอร์แลนด์จึงสร้างพนังกันน้ำและประตูระบายน้ำ (Delta work) เพื่อป้องกันการหนุนของน้ำทะเล

๔. แผ่นดินไหว

ทวีปยุโรปแม้จะไม่ได้ตั้งอยู่ในแนววงแหวนแห่งไฟที่เป็นพื้นที่เสี่ยงเกิดแผ่นดินไหวสูง แต่ก็มีรอยเลื่อนระหว่างแผ่นเปลือกโลกแอฟริกากับแผ่นยูเรเซียมีการเคลื่อนที่จากแรงดันภายใต้โลก ทำให้แผ่นทวีปยุโรปเกิดแรงสั่นสะเทือนได้ ส่งผลให้บ้าน อาคารและระบบสาธารณูปโภคได้รับความเสียหาย กระทบต่อเส้นทางคมนาคม ตลอดจนความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พื้นที่เสี่ยงต่อภัยแผ่นดินไหวคือบริเวณภูมิภาคยุโรปใต้ โดยเฉพาะประเทศอิตาลี ดังนั้นวิธีป้องกันภัยพิบัติแผ่นดินไหว หากอาศัยอยู่ในอาคารให้หลบใต้โต๊ะเพื่อป้องกันวัตถุตกลงศีรษะ ไม่ใช้ลิฟต์ขณะเกิดแผ่นดินไหว ติดตามข่าวสารจากทางการเพื่อเตรียมอพยพออกจากพื้นที่เสี่ยงภัย หากอาศัยอยู่ที่โล่งแจ้งให้อยู่ห่างจากอาคารสูงหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง เพราะอาจเกิดการถล่มได้

ภาพแผ่นดินไหวในประเทศอิตาลี

ภาพโดย Marcello Migliosi จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/แผ่นดินไหว-แผ่นดินไหวอิตาลี-norcia-1790921/

นอกจากภัยพิบัติต่าง ๆ ทวีปยุโรปก็มีปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายประการ ดังนี้

๑.ปัญหาทรัพยากรน้ำ

ทวีปยุโรปมีปัญหาคุณภาพน้ำเสีย โดยมีสาเหตุจากการปล่อยของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แหล่งน้ำ การรับสารปนเปื้อนจากปรากฏการณ์ฝนกรด บางพื้นที่ในภูมิภาคยุโรปตะวันออกเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำจากสาเหตุภาวะโลกร้อน ส่งผลให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำและทะเลสาบลดลง ตลอดจนคุณภาพน้ำที่เสื่อมคุณภาพลง วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ การออกกฎหมายและมาตรการควบคุมการปล่อยของเสียลงสู่แหล่งน้ำของโรงงานอุตสาหกรรม ลด ละ เลิก การทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่ก่อให้เกิดปัญหาภาวะโลกร้อน เช่น การลดใช้ถุงพลาสติก

เมืองเรเกนสบวร์ก ริมแม่น้ำดานูบ ประเทศเยอรมนี

ภาพโดย FelixMittermeier จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/เรเกนสบวร์ก-สะพานหิน-โดม-3023439/

๒. ทรัพยากรดิน

โดยทั่วไปดินในทวีปยุโรปมีความอุดมสมบูรณ์มาก แต่บางพื้นที่ทรัพยากรดินของทวีปยุโรป จะเสื่อมสภาพจากการกัดกร่อนของลมและธารน้ำแข็ง โดยพื้นที่ที่เกิดปัญหาดังกว่าคือบริเวณยุโรปเหนือ ในขณะที่บริเวณเขตอุตสาหกรรมจะมีการทิ้งสารพิษลงในชั้นดินทำให้ดินเสื่อมสภาพ จากสาเหตุดังกล่าวส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกลดลง นำไปสู่จำนวนผลผลิตทางการเกษตรที่ลดลง ดังนั้นแหล่งอาหารในทวีปยุโรปก็จะมีจำนวนลดลงตามมา สามารถแก้ไขปัญหาด้วยการออกกฎหมายและมาตรการควบคุมการปล่อยของเสียลงสู่ดินของโรงงานอุตสาหกรรม

บริเวณฟยอร์ด ในประเทศนอร์เวย์ที่ถูกธารน้ำแข็งกัดเซาะ

ภาพโดย Julian Leicht จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/น้ำ-นอร์เวย์-ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ-4013446/

๓. ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ในทวีปยุโรปมีการตัดไม้ไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมในปริมาณที่มาก เป็นเหตุให้พื้นที่ป่าไม้ลดลงนำไปสู่ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าลดลงต่อมา ส่งผลให้ระบบนิเวศในทวีปยุโรปเสียสมดุล พื้นที่ป่าไม้ที่ลดลงนำไปสู่ภัยธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิธีป้องกันและแก้ไข เช่นการออกกฎหมายควบคุมสัมปทานการทำอุตสาหกรรมป่าไม้ ด้วยการให้ปลูกไม้ทดแทนก่อนการตัดไปใช้การออกมาตรการอนุรักษ์สัตว์ป่า ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

การทำอุตสาหกรรมไม้สนในทวีปยุโรป

ภาพโดย Free-Photos จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/ป าไม้-เข้าสู่ระบบ-ป่า-960806/

๔. ทรัพยากรแร่และพลังงาน

ในทวีปยุโรป การใช้ทรัพยากรแร่และพลังงานในกิจกรรมทางเศรษฐกิจในปริมาณที่มากทำให้เกิดความขาดแคลนทรัพยากรในหลายประเทศของทวีปยุโรป ส่งผลกระทบให้ เกิดมลพิษทางอากาศ เช่นจากการทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่ถ่านหิน ตลอดจนส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน วิธีป้องกันและแก้ไข คือการใช้พลังงานสะอาด ใช้พลังงานทดแทนการใช้แร่พลังงานรูปแบบเก่า เช่นการใช้พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ แทนการใช้พลังงานจากปิโตรเลียมและพลังงานถ่านหิน เป็นต้น

ภาพการทำเหมืองถ่านหินในทวีปยุโรป

ภาพโดย Анатолий Стафичук จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/อุตสาหกรรม-รถเท-แร่ธาตุ-ถ่านหิน-2023592/

๕. ปัญหาฝนกรด

ปัญหาฝนกรดในทวีปยุโรปเกิดจากก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และไนโตรเจนออกไซด์ที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรมและยานพาหนะของมนุษย์ มีแหล่งที่มาจากปิโตรเลียม ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ ส่งผลให้แหล่งน้ำธรรมชาติที่ฝนกรดไหลลงไปเกิดการเจือปนสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์และไนโตรเจนออกไซด์ ทำให้ไม่สามารถใช้อุปโภค บริโภคได้ วิธีป้องกันและแก้ไขคือ ลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงฟอสซิล เปลี่ยนมาใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อส่งแวดล้อม เช่นการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังแสงอาทิตย์ หรือจากพลังงานลมผ่านกังหันลม เป็นต้น

ภาพประติมากรรมที่ถูกฝนกรดกัดกร่อน

ภาพโดย Thomas G. จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/นางฟ้า-หลุมฝังศพ-ขุด-ศาสนา-สุสาน-5384154/

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป
ใบกิจกรรมที่ ๑ ผังมโนทัศน์ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

หมายเหตุ : ใบกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม ทำลงในกระดาษพรูฟ กระดาษแข็งหรือวัสดุที่ใกล้เคียง

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนทำผังมโนทัศน์ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

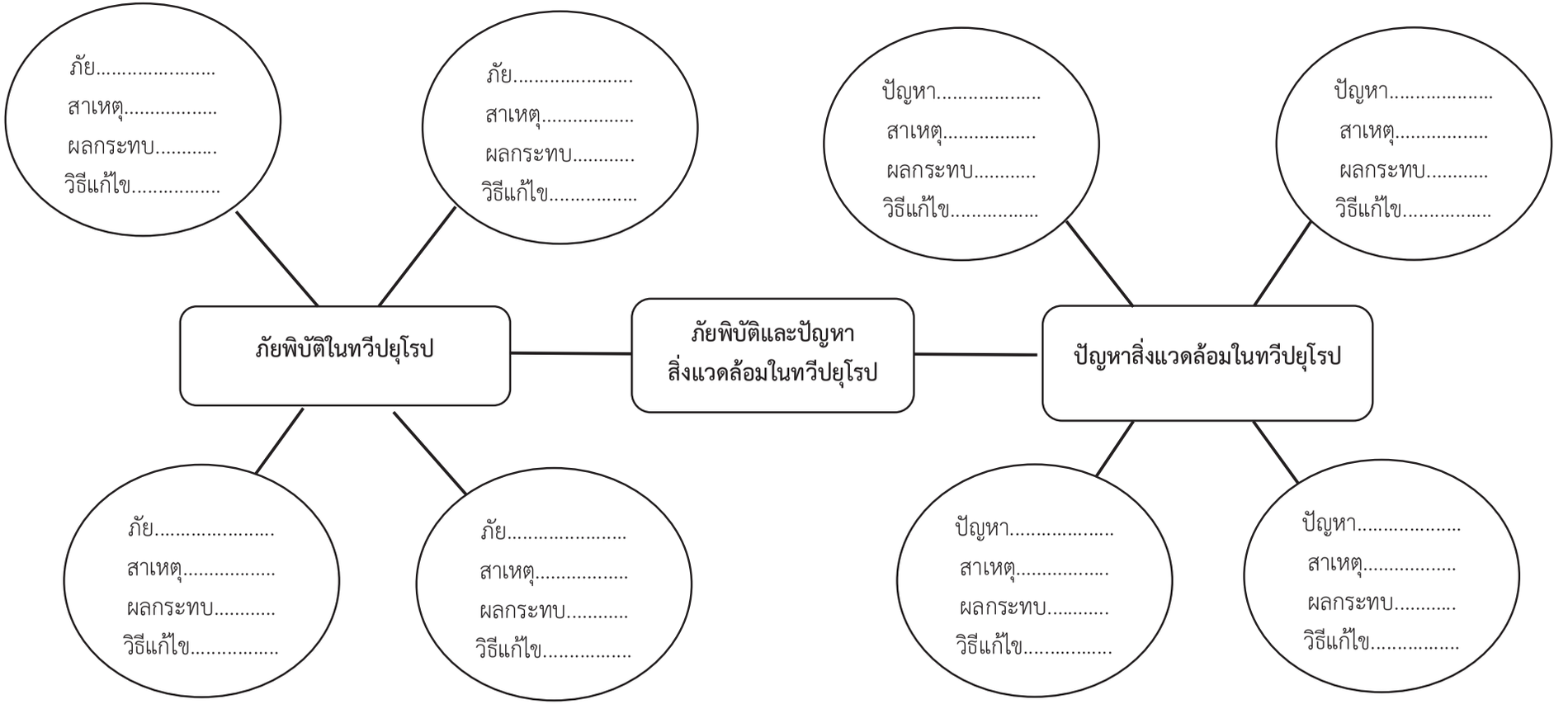

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

ใบกิจกรรมที่ ๒ การออกแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกแบบจำลองนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่กลุ่มตนเองเลือกไว้ ว่าต้องได้รับการแก้ไข โดยเขียนเป็นแผนผัง แผนภาพ คำบรรยายและอื่นๆ ลงในใบกิจกรรมนี้หรือบนกระดาษพรูฟ โดยมีหัวข้อดังนี้

ปัญหาที่เลือกแก้ไข

.....

.....

ชื่อนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม

.....

.....

ความเป็นมาของนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อบกพร่องหรือจุดด้อยของการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ที่นำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มนักเรียนคิดว่าจะเลือกใช้นโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม ดังกล่าวแก้ไขปัญหาพื้นที่ใด ในทวีปยุโรป เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มนักเรียนคิดว่าจะเลือกใช้นโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม ดังกล่าวแก้ไขปัญหาพื้นที่ใดใน ประเทศไทย เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

ใบกิจกรรมที่ ๓ การสร้างแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแบบจำลองนวัตกรรมลงในใบกิจกรรม หรือในกระดาษพรูฟ โดยมีหัวข้อดังนี้

รูปภาพแบบจำลอง/เครื่องมือ/นวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหา

ชื่อโมเดล เครื่องมือ หรือนวัตกรรม

.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

.....

.....

หลักการทำงาน/รูปแบบการใช้งาน

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ใบความรู้ เรื่อง ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ภัยพิบัติในทวีปแอฟริกา

ทวีปแอฟริกามีปัญหาภัยธรรมชาติในหลายด้าน โดยมีภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป ดังนี้

๑. ภัยแล้ง

ภัยแล้งในทวีปแอฟริกามีความรุนแรงมากกว่าทวีปอื่น ๆ มากเนื่องจากดินมีความชื้นต่ำ เพราะพื้นที่ทวีปแอฟริกาส่วนใหญ่อยู่ในเขตร้อน น้ำในดินจึงระเหยออกไปมาก ประกอบกับการวางตัวของเทือกเขาที่ขวางกันลมจากทะเลทำให้ความชื้นมาในทวีปได้น้อย รวมถึงการไหลของกระแสน้ำเย็นที่เลียบชายฝั่งของทวีปแอฟริกาเป็นแนวยาวทำให้สภาพภูมิอากาศยิ่งมีความแห้งแล้งเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ประชาชนขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ แหล่งผลิตทางการเกษตรลดลง นำไปสู่การลุกล้ำพื้นที่ป่าเพื่อหาแหล่งน้ำและอาหาร ตลอดจนเกิดปัญหาชุมชนแออัดเพราะประชาชนเข้ามาอาศัยในเขตเมืองเพื่อเข้าถึงแหล่งน้ำ วิธีป้องกันและแก้ไขทำโดย วางแผนจัดการใช้น้ำ กักเก็บน้ำในฤดูฝนให้มากที่สุด เพื่อนำน้ำไว้ใช้ในช่วงเกิดภัยแล้ง ปลูกพืชคลุมดินเพื่อเพิ่มความชื้นในดิน

ภาพ ภัยแล้งบริเวณทะเลทรายนามิเบีย

ภาพโดย K-H. Gebhardt จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/นามิเบีย-การท่องเที่ยว-แอฟริกา-ช้าง-1057552/

๒. ไฟป่า

ไฟป่าในทวีปแอฟริกามักเกิดขึ้นบริเวณป่าดิบชื้นตอนกลางของทวีปรวมถึงเขตทุ่งหญ้าเขตร้อน สาเหตุของภัยแล้งที่เกิดขึ้นมากในทวีปแอฟริกาส่งผลให้อากาศแห้ง พืชพรรณธรรมชาติจึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดไฟป่าได้ง่าย รวมถึงการกระทำของมนุษย์เช่นการเผาเพื่อกำจัดวัชพืช และการขาดความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างถูกวิธี ตลอดจนการขาดแคลนเทคโนโลยีที่ดีในการแก้ไขปัญหาไฟป่าส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้เกิดความเสียหาย แหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของมนุษย์และสัตว์ป่าลดลง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศโลก วิธีป้องกันและแก้ไขคือการทำแนวกันไฟ ใช้สารเคมีในการดับไฟ ใช้น้ำดับไฟป่า ตลอดจนออกกฎหมายควบคุมการจุดไฟเผาซากพืชจากการเกษตร

ภาพ ไฟป่าในเขตทุ่งหญ้าสะวันนาของทวีปแอฟริกา
ภาพโดย Manfred Richter จาก Pixabay
https://pixabay.com/th/photos/ตอไม้-ไฟ-คุ-บันทึก-ไฟป่า-เรืองแสง-5707332/

๓. อุทกภัย

ปัญหาอุทกภัยในทวีปแอฟริกามีสาเหตุจากการเกิดฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานจากอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน นำไปสู่การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ในส่วนกิจกรรมของมนุษย์ก็เป็นสาเหตุที่สำคัญ เช่น การสร้างบ้านเรือนขวางทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ตลอดจนการวางระบบการระบายน้ำที่ไม่ได้มาตรฐานส่งผลให้น้ำท่วมบ้านเรือนประชาชน สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ระบบนิเวศได้รับความเสียหาย วิธีแก้ไขสามารถทำได้โดยการไม่สร้างสิ่งก่อสร้างขวางทางน้ำผ่าน ปรับปรุงระบบระบายน้ำปลูกต้นไม้บริเวณต้นน้ำเพื่อดูดซับมวลน้ำ

๔. โรคระบาดรุนแรง

ภาพ เด็กในทวีปแอฟริกาที่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย
ภาพโดย kone kassoum จาก Pixabay
https://pixabay.com/th/photos/เด็กแอฟริกัน-มาลาเรีย-อีโบลา-ข่มเหง-1381557/

โรคระบาดรุนแรงในทวีปแอฟริกามีหลายโรค เช่น โรคมาลาเลีย ไข้เลือดออก อหิวาตกโรค อีโบลา เป็นต้น ทั้งนี้สาเหตุของการเกิดโรคระบาด เกิดจากภูมิอากาศเขตร้อน เป็นแหล่งกำเนิดโรคระบาดเฉพาะถิ่นจำนวนมาก ประกอบกับความไม่ก้าวหน้าทางการแพทย์ในประเทศต่างๆของทวีปแอฟริกา ส่งผลให้เกิดโรคระบาดจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดเกิดปัญหาต่อสุขภาวะของประชาชนในประเทศต่างๆของทวีปแอฟริกา ค่าเฉลี่ยอายุขัยประชากรของทวีปอยู่ในระดับต่ำที่สุด เพราะประชาชนเจ็บป่วยล้มตายจากโรคระบาดจำนวนมาก รวมถึงการเสียงบประมาณจำนวนมากในการรักษา วิธีการป้องกันและแก้ไขคือ ให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ทวีปแอฟริกาก็มีปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหลายปัญหา ดังนี้

๑. ทรัพยากรน้ำ

ภาพ ชาวอูกันดาที่เผชิญภาวะขาดแคลนน้ำ
ภาพโดย Charles Nambasi จาก Pixabay
https://pixabay.com/th/photos/แอฟริกา-คนของอูกันดาขอโต้แย้-ยูกันดา-2665146/

ทวีปแอฟริกามีปัญหาขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง ทั้งนี้เกิดจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นที่ราบสูงจำนวนมาก ส่งผลให้พื้นที่กักเก็บน้ำมีจำกัด รวมถึงฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลเพราะสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบให้ปริมาณน้ำสะอาดไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ของประชาชน สุขภาวะของประชาชนจึงไม่ดี ไม่มีน้ำใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอวิธีป้องกันและแก้ไข สามารถทำได้โดยวางแผนการจัดการน้ำให้มีน้ำใช้เพียงพอ ทำแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ขุดน้ำบาดาลที่มีอยู่จำนวนมากมาใช้ทดแทนน้ำผิวดิน

๒. ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในทวีปแอฟริกาเกิดจากภัยแล้งที่รุนแรง ทำให้ดินมีสภาพเป็นดินทรายแห้งแล้ง ตลอดจนการขาดแคลนความรู้ในการบำรุงดินของประชาชน จึงทำกิจกรรมที่ทำลายคุณภาพของดินให้เสื่อมโทรมลง เช่นการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงส่งผลกระทบให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมลงส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย จำนวนอาหารจึงไม่เพียงพอเกิดภาวะขาดแคลนอาหารตามมาวิธีป้องกันและแก้ไขคือ ให้ความรู้การพัฒนาที่ดินแก่ประชาชน บำรุงคุณภาพดิน ปรับปรุงให้ดินสามารถเพาะปลูกได้

๓. ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ทรัพยากรป่าไม้ในทวีปแอฟริกาอยู่ในภาวะวิกฤต อันเนื่องมาจากการตัดไม้ไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้ลดลงนำไปสู่ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าลดลงต่อมา รวมถึงการล่าสัตว์เพื่อค้าอวัยวะสัตว์ป่า ทำให้ระบบนิเวศในทวีปแอฟริกาเสียสมดุล พื้นที่ป่าไม้ที่ลดลงนำไปสู่ภัยธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สัตว์ป่าเสี่ยงสูญพันธุ์ วิธีป้องกันและแก้ไขสามารถทำได้โดยการออกกฎหมายควบคุมสัมปทานการทำอุตสาหกรรมป่าไม้ ออกมาตรการอนุรักษ์สัตว์ป่า สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ภาพ การทำอุตสาหกรรมป่าไม้ในประเทศคองโก
ภาพโดย Wolfgang Claussen จาก Pixabay
https://pixabay.com/th/photos/เถ้า-ต้นไม้-เช่น-ไม้-ชนเผ่า-3785535/

๔. **ทรัพยากรแร่และพลังงาน**

ทวีปแอฟริกาแม้จะมีทรัพยากรแร่และพลังงานอยู่มากแต่ปัจจุบันการใช้ทรัพยากรแร่และพลังงานในกิจกรรมทางเศรษฐกิจในปริมาณที่มากทำให้เกิดความขาดแคลนทรัพยากรในหลายประเทศของทวีปแอฟริกา ส่งผลกระทบให้เกิดมลพิษต่อสภาพดิน แหล่งน้ำ และทางอากาศจากการทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ตลอดจนการเกิดภาวะโลกร้อน วิธีป้องกันและแก้ไขคือการใช้พลังงานสะอาด ใช้พลังงานทดแทนการใช้แร่พลังงานรูปแบบเก่า เช่นการใช้พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ แทนการใช้พลังงานจากปิโตรเลียมและพลังงานถ่านหิน เป็นต้น

ภาพ การทำเหมืองแร่ในทวีปแอฟริกา

ภาพโดย shibang จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/เครื่องกล-ของฉัน-สถานที่ก่อสร้าง-2653706/

๕. **ขยะและสิ่งปฏิกูล**

ทวีปแอฟริการมีปัญหาขยะและสิ่งปฏิกูล ซึ่งมีสาเหตุจากการนำเข้าขยะอีเล็กทรอนิกส์จากประเทศที่พัฒนาแล้วมาทิ้งในประเทศต่าง ๆ ตลอดจนการจัดการขยะครัวเรือนในเขตเมืองของประเทศต่างๆในแอฟริกาที่ไม่มีการจัดการที่ดี ส่งผลกระทบทำให้มีขยะจำนวนมากลงสู่แหล่งน้ำหรือกองเป็นของเสียอยู่ในแผ่นดิน ทำให้ทรัพยากรน้ำและดินเสื่อมโทรม เกิดแหล่งสะสมเชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในทวีปแอฟริกา ดังนั้นวิธีป้องกันและแก้ไขคือออกกฎหมายห้ามการนำเข้าขยะมีพิษจากต่างประเทศ ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศในสนธิสัญญาบาเซิล ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนแยกขยะ

ภาพโดย PDPics จาก Pixabay

https://pixabay.com/th/photos/เรื่องที่สนใจ-สกปรก-ขยะ-ทิ้ง-กอง-166495/

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
ใบกิจกรรมที่ ๑ ผังมโนทัศน์ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

หมายเหตุ : ใบกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม ทำลงในกระดาษพรูฟ กระดาษแข็งหรือวัสดุที่ใกล้เคียง

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนทำผังมโนทัศน์ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

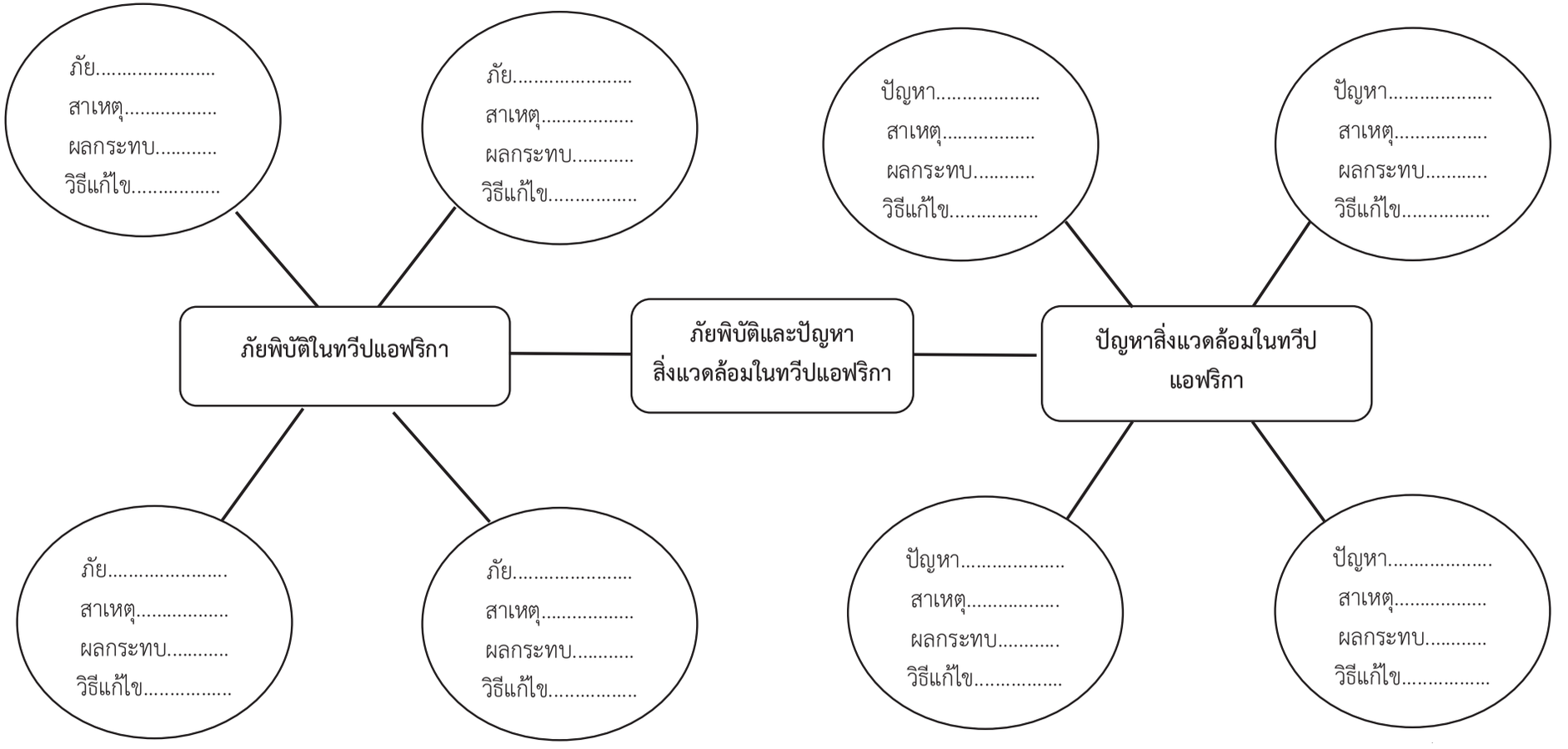

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ใบกิจกรรมที่ ๒ การออกแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกแบบจำลองนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่กลุ่มตนเองเลือกไว้ ว่าต้องได้รับการแก้ไข โดยเขียนเป็นแผนผัง แผนภาพ คำบรรยายและอื่นๆ ลงในใบกิจกรรมนี้หรือบนกระดาษพรูฟ โดยมีหัวข้อดังนี้

ปัญหาที่เลือกแก้ไข

.....

.....

ชื่อนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม

.....

.....

ความเป็นมาของนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อบกพร่องหรือจุดด้อยของการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ที่นำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มนักเรียนคิดว่าจะเลือกใช้นโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม ดังกล่าวแก้ไขปัญหาพื้นที่ใด ในทวีปแอฟริกา เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มนักเรียนคิดว่าจะเลือกใช้นโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม ดังกล่าวแก้ไขปัญหาพื้นที่ใดใน ประเทศไทย เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภัยพิบัติและปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ใบกิจกรรมที่ ๓ การสร้างแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแบบจำลองนวัตกรรมลงในใบกิจกรรม หรือในกระดาษพรูฟ โดยมีหัวข้อดังนี้

รูปภาพแบบจำลอง/เครื่องมือ/นวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหา

ชื่อโมเดล เครื่องมือ หรือนวัตกรรม

.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

.....

.....

หลักการทำงาน/รูปแบบการใช้งาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ปัญหาจากแดนไกลสู่พิบัติภัยใกล้ถิ่นเรา

ใบกิจกรรมที่ ๑ การออกแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือท้องถิ่น

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกแบบจำลองนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือท้องถิ่นที่กลุ่มตนเองเลือกไว้ ว่าต้องได้รับการแก้ไข โดยเขียนเป็นแผนผัง แผนภาพ คำบรรยายและอื่นๆ ลงในใบกิจกรรมนี้หรือบนกระดาษพรูฟ โดยมีหัวข้อดังนี้

ปัญหาที่เลือกแก้ไข

.....

.....

ชื่อนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม

.....

.....

ความเป็นมาของนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อบกพร่องหรือจุดด้อยของการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ที่นำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ยุโรปและแอฟริกา : พิบัติภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ปัญหาจากแดนไกลสู่พิบัติภัยใกล้ถิ่นเรา

ใบกิจกรรมที่ ๒ การสร้างแบบจำลองนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและท้องถิ่น

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแบบจำลองนวัตกรรมลงในใบกิจกรรม หรือในกระดาษพรูฟ โดยมีหัวข้อดังนี้

รูปภาพแบบจำลอง/เครื่องมือ/นวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหา

ชื่อโมเดล เครื่องมือ หรือนวัตกรรม

.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

.....

.....

หลักการทำงาน/รูปแบบการใช้งาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ
ใบความรู้เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มของเศรษฐกิจต่างๆ ที่ประกอบด้วยกรรมทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายใต้ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายเดียวกัน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเป็นไปในแผนเดียวกัน แบ่งออกเป็น ๓ ระบบ คือ

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)
๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism)
๓. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy)

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่พัฒนามาจากแนวคิดเสรีนิยมของ อดัม สมิท (Adam Smith) มีชื่อเรียกยกที่แตกต่างกันไป เช่น ระบบตลาดแบบเสรี (Free Economy) ระบบธุรกิจเอกชน (Private Enterprise) ระบบตลาด (Market System)

ลักษณะของระบบทุนนิยม

- เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่าง ๆ
- เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาแข่งขันในการผลิตได้อย่างเสรีปราศจากการแทรกแซงโดยใช้กลไกราคาในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ภาครัฐไม่มีบทบาทด้านเศรษฐกิจ แต่จะดูแลส่วนของความยุติธรรม การป้องกันประเทศ อำนวยความสะดวกแก่เอกชน

๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่รัฐเข้าไปควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดความยุติธรรมในการกระจายผลผลิตแก่ประชาชน นอกจากนี้รัฐบาลยังเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานทางเศรษฐกิจจากส่วนกลาง ในระบบเศรษฐกิจแบบนี้รัฐบาลจะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ แต่ยังคงให้เอกชนมีสิทธิในการถือครองทรัพย์สินส่วนตัว อาทิ ที่พักอาศัย

ลักษณะทั่วไปของระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

- รัฐเป็นผู้ควบคุมดูแลด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม
- รัฐเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรและถือกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ของประเทศ

- รัฐเป็นผู้ที่กำหนดว่าจะผลิตสินค้าและบริการอะไร ปริมาณเท่าใด ผลิตเพื่อใครและผลิตอย่างไร

- ประชาชนทุกคนจะได้รับสวัสดิการจากรัฐโดยทั่วถึง

3. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

ลักษณะทั่วไปของระบบเศรษฐกิจแบบผสม

- รัฐและเอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
- เอกชนมีข้อจำกัดด้านสิทธิเสรีภาพในการผลิตสินค้าและบริการบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ เช่น การป้องกันประเทศ
- รัฐและเอกชนร่วมกันวางแผนทางเศรษฐกิจของประเทศ
- รัฐสามารถเข้าไปแทกแซงกลไกราคาเมื่อเกิดความไม่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และความไม่เป็นธรรมต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

.....

.....ที่มา : https://www.baanjomyut.com/library/global_community/03_2_2.html

https://sites.google.com/site/khruthaysiri/hnwy-thi-5-rabb-sersthkic-pla-khwam-samphanth-thang-sersthkic-rahwang-prathes/rabb-sersthsastr

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์ เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ

ใบกิจกรรมกลุ่มเรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาเรื่อง ระบบเศรษฐกิจจากใบความรู้ และการค้นคว้าหาข้อมูลแล้วสรุปข้อดีข้อเสียของระบบเศรษฐกิจตามหัวข้อที่ได้รับ

ระบบเศรษฐกิจ .....

ลักษณะ

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อดี .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสีย .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์ เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ

ใบกิจกรรม เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ระบบเศรษฐกิจหมายถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

๒.รัฐบาลมีบทบาทอย่างไรในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

.....

.....

.....

.....

๓. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีข้อเสียหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๕. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมมีข้อดีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๖. ประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด.....

๗. ระบบเศรษฐกิจแบบผสมมีข้อดีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เจาะประเด็นพึ่งพาเศรษฐกิจในเอเชีย
ใบความรู้เรื่อง การพึ่งพาเศรษฐกิจในเอเชีย

การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยตั้งเขตเศรษฐกิจที่มีพรมแดนติดกัน เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการค้าระหว่างประเทศ ดังต่อไปนี้

๑. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (APEC : Asia - Pacific Economic Cooperation)

APEC ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นการรวมตัวระหว่างเขตเศรษฐกิจในกลุ่มภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาค มีสามชิกทั้งหมด ๒๑ เขตเศรษฐกิจ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ฮ่องกง นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ไทย ไต้หวัน ชิลี เม็กซิโก ปาปัวนิวกินี เปรู รัสเซีย และเวียดนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการค้าและการลงทุนในประเทศที่ตั้งอยู่ชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก

Asia-Pacific Economic Cooperation

๒. ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB :Asian Development Bank)

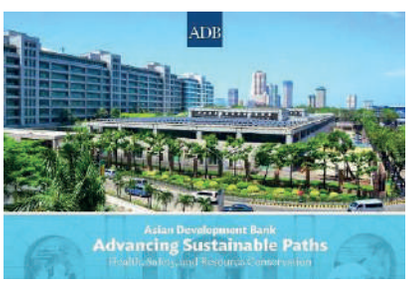

ธนาคารพัฒนาเอเชีย เป็นสถาบันทางการเงิน ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๐๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินทุนจากภาคเอกชนและรัฐบาลไปใช้ในการพัฒนาโครงการต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยมีหน้าที่สำคัญในการให้กู้ยืมแก่รัฐบาลในประเทศกำลังพัฒนาของภูมิภาคเอเชีย

๓. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN : Association of Southeast Asia Nations)

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๑๐ ปัจจุบันมีสมาชิกอาเซียนทั้งหมด ๑๐ ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและช่วยเหลือกันทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเกิดสันติภาพความมั่นคงภายในภูมิภาค โดยจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างกัน และนำการลงทุนจากภายนอกภูมิภาคให้เข้ามาลงทุนในภูมิภาคมากขึ้น

๔. หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Greater Mekong Subregional Economic Cooperation : GMS -EC)

หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นโครการพัมนาความร่วมมอทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ๖ ประเทศ ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยธนาคารพัฒนาเอเชีย เป็นผู้ใก้สนับสนุนทางด้านการเงินในโครการสพคัญ เช่น การคมนาคมขนส่ง การพัฒนาพลังงาน โดยมีสมาชิก ได้แก่ ไทย ลาว เมียนมา เวียดนาม กัมพูชา และมณฑลยูนนานของจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมเกษตร การค้า การลงทุน เพื่อให้เกิดการจ้างงาน และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน

๕. สีเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Economic Quadranfle : EQ)

สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นโครงการความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของประชาชนในลุ่มน้ำโขงตอนบน ๔ ประเทศ ได้แก่ จีน เมียนมา ลาว และไทย ซึ่ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๓๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเส้นทางคมนาคม ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ การท่องเที่ยว การค้า และการลงทุนร่วมกัน

๖. สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Indonesia - Malaysia - Thailand Groeth Triangle : IMT -GT)

สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ ๓ ฝ่าย ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ซึ่งก่อตั้งใน พ.ศ. ๒๕๓๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อเกื้อกูลกันทางเศรษฐกิจและสังคมระกว่าง ๓ ประเทศ โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกัน ก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดในการผลิต

.....

ที่มา: https://sites.google.com/site/khruthaysiri/hnwy-thi-๕-rabb-sersthkic-pla-khwam-samphanth-thang-sersthkic-rahwang-prathes/kar-rwm-klum-thang-sersthkic

https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/InternationalCooperation/Pages/APEC.aspx

https://www.think-asia.org/handle/๑๑๕๔๐/๖๕๐

https://asean.org/about-us

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐสัมพันธ์ เรื่อง เจาะประเด็นการพึ่งพาทางเศรษฐกิจในเอเชีย

ใบกิจกรรมเรื่อง การพึ่งพาทางเศรษฐกิจในเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ตนเองสนใจ มา ๑ กลุ่ม โดยหาภาพประกอบและอธิบายถึงลักษณะและผลดีของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจนั้น

ชื่อภาพ .....

ที่มา : .....

กลุ่มเศรษฐกิจ

.....

ลักษณะการจัดตั้ง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลที่เกิดขึ้นกับประเทศสมาชิก

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ทรัพยากรกับความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ
ใบความรู้เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ

ความหมายของการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศต่างๆ ประเทศที่ทำการซื้อขายสินค้าระหว่างกัน เรียกว่า "ประเทศคู่ค้า" สินค้าที่แต่ละประเทศซื้อเรียกว่า "สินค้าเข้า" (imports) และสินค้าที่แต่ละประเทศขายไปเรียกว่า "สินค้าออก" (exports) ประเทศที่ซื้อสินค้าจากต่างประเทศ เรียกว่า "ประเทศผู้นำเข้า" ส่วนประเทศที่ขายสินค้าให้ต่าง ประเทศ เรียกว่า "ประเทศผู้ส่งสินค้าออก" โดยทั่วไปแล้ว แต่ละประเทศจะมีฐานะเป็นทั้งประเทศ ผู้นำสินค้าเข้า และ ประเทศผู้สินค้าออกในเวลาเดียวกัน เพราะประเทศต่างๆ มีการผลิตสินค้าแตกต่างกัน เช่น ประเทศไทยส่ง

สาเหตุที่มีการค้าระหว่างประเทศ

เหตุผลทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประเทศต่างๆในโลกทำการค้าขายกัน ที่สำคัญมีอยู่ด้วยกัน ๒ ประการ คือ

๑. ความแตกต่างทางด้านทรัพยากรที่ใช้ผลิตในแต่ละประเทศ

เนื่องมาจากความแตกต่างในเรื่องสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ เช่น ประเทศ ไทยมีพื้นดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเพาะปลูกมากกว่าญี่ปุ่น คูเวตมีน้ำมันมาก กว่าไทย จีนมีประชากรมากกว่าประเทศอื่นๆ ดังนั้นประเทศใดที่มี ทรัพยากรชนิดใดมาก ก็จะผลิตสินค้าที่ใช้ทรัพยากรชนิดนั้นๆเป็นปัจจัยการผลิตสินค้าออกเพื่อแลกเปลี่ยน กับสินค้าอื่น

๒. ความแตกต่างในเรื่องความชำนาญในการผลิต

เนื่องจากผู้ผลิตของแต่ละประเทศ จะมีความชำนาญและเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและ บริการแตกต่างกัน บางประเทศผู้ผลิตมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษในการผลิตสินค้า บางชนิด เช่น ประเทศญี่ปุ่นมีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ประเทศเนเธอร์แลนด์มีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร ประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีความรู้ความชำนาญในการผลิตนาฬิกา ความแตกต่างของปัจจัยดังกล่าวนี้ผลักดันให้แต่ละประเทศเล็งเห็นประโยชน์จากการเลือกผลิตสินค้าบาง อย่างที่มีต้นทุนต่ำ มีความรู้ความชำนาญ และเลือกสั่งซื้อสินค้าแตะละประเภทที่ผู้บริโภค ในประเทศของตนต้องการแต่ไม่สามารถผลิตได้หรือผลิตได้ในต้นทุนที่สูงเกินไป และปัจจัยเหล่านี้ก้อให้เกิดการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น

ที่มา: https://sites.google.com/site/serthkic/kar-kha-rahwang-prathes

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์ เรื่อง ทรัพยากรกับความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ

ใบกิจกรรมกลุ่มเรื่อง โต๊ะข่าวเล่าเรื่อง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ค้นคว้าข่าวการค้าระหว่างประเทศ กับประเทศที่ตนเองได้รับมอบหมายแล้วร่วมกัยวิเคราะห์และอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้ แล้วเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

หัวข้อข่าว .....

สาระสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลกระทบต่อประเทศไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์ เรื่อง ทรัพยากรกับความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ

ใบกิจกรรม เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การค้าระหว่างประเทศหมายถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การค้าระหว่างประเทศมีสาเหตุมาจากปัจจัยใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. การค้าระหว่างประเทศมีประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อายุน้อยร้อยล้าน : การแข่งขันทางการค้า
ใบความรู้เรื่อง การแข่งขันทางการค้า

การแข่งขันทางการค้า คือ การที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายมากกว่าสองรายขึ้นไป แสวงหาวิธีการเพื่อให้สินค้าของตนขายได้จำนวนมากหรือได้กำไรมาก หรือให้มีพื้นที่วางขายสินค้าในท้องตลาดมากที่สุดโดยผู้ผลิตหรือผู้ขายจะมีการแข่งขันกันทั้งในด้านราคาคุณภาพและมาตรฐาน การบริการ การโฆษณา รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่จะมีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภค

เมื่อมีการแข่งขันทางการค้าจะทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการผลิต เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น เพราะผู้ผลิตต้องปรับปรุงและพัฒนาสินค้าของตนเองเพื่อให้สามารถขายได้

ถ้ามีผู้ผลิตหลายรายแข่งขันกันผลิตสินค้าออกมาจำนวนมากทำให้ปริมาณสินค้ามีมากเกินความต้องการของผู้บริโภค ส่งผลให้ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าจากหลายแหล่ง ถ้าแหล่งใดแพงกว่าผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าจากแหล่งอื่นที่มีราคาถูกกว่า

รวมทั้งผู้บริโภคได้เลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดี และยังอาจได้รับปัจจัยส่งเสริมการขายอื่นที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายเพิ่มขึ้นมาเพื่อดึงดูดใจผู้บริโภคอีกด้วย

- *การลดราคา* เช่น ร้านค้า ๒ ร้านขายเสื้อยืดแบบเดียวกันร้าน จ. ขายเสื้อยืดตัวละ ๑๕๐ บาท ร้าน ช. ตัวละ ๑๔๕ บาท ผู้ซื้อก็จะเลือกซื้อร้าน ช. เป็นต้น
- *การเพิ่มปริมาณ* เช่น แป้งฝุ่น ก. ปริมาณ ๒๐๐ กรัม ราคา ๓๐ บาท แป้งฝุ่น ข. ปริมาณ ๒๕๐ กรัม ราคา ๓๐ บาท ผู้ซื้อก็จะเลือกซื้อแป้งฝุ่น ข. เป็นต้น
- *การเพิ่มคุณค่า* เช่น นมถั่วเหลือง A ราคา ๑๐ บาท นมถั่วเหลือง B เพิ่มงาดำ ๒ เท่า ราคา ๑๐ บาท เท่ากับ นมถั่วเหลือง A ผู้ซื้อก็จะเลือกซื้อนมถั่วเหลือง B เป็นต้น

ที่มา : https://sites.google.com/site/phona๑๙๙๕/๑-๒/๓-๓-kar-ekheng-khan-thangkar-kha

ใบกิจกรรม เรื่อง การแข่งขันทางการค้า

คำชี้แจง : จากการฟังเพื่อนนำเสนอผลงานออกแบบสินค้าหรือบริการ นักเรียนประทับใจสินค้าหรือบริการของเพื่อนกลุ่มใด เพราะอะไร และเพื่อนใช้เทคนิคการขายอย่างไรบ้าง

สินค้าหรือบริการที่ประทับใจ

.....

.....

เหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เทคนิคการส่งเสริมการขายเพื่อแข่งขันทางการค้าของสินค้าหรือบริการที่นักเรียนประทับใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมแผนผังทางความคิด
วิชา สังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วยเศรษฐกิจสัมพันธ์
เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

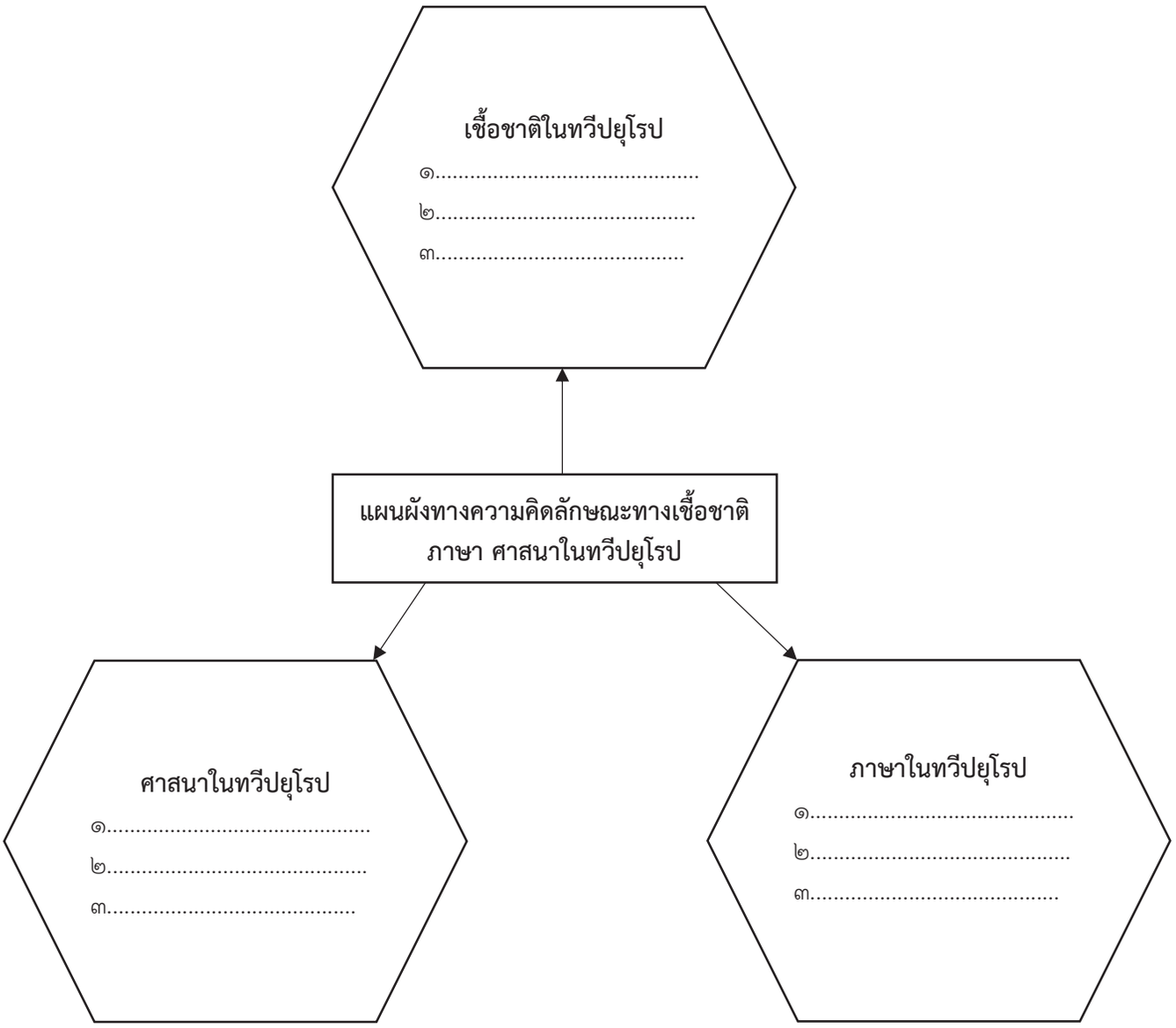

ใบกิจกรรมเกมบันไดงู
วิชา สังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วยเศรษฐกิจสัมพันธ์
เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

เข้าเส้นชัย	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	จุดเริ่มต้น

ใบกิจกรรมแผนผังทางความคิด
วิชา สังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วยเศรษฐกิจสัมพันธ์
เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

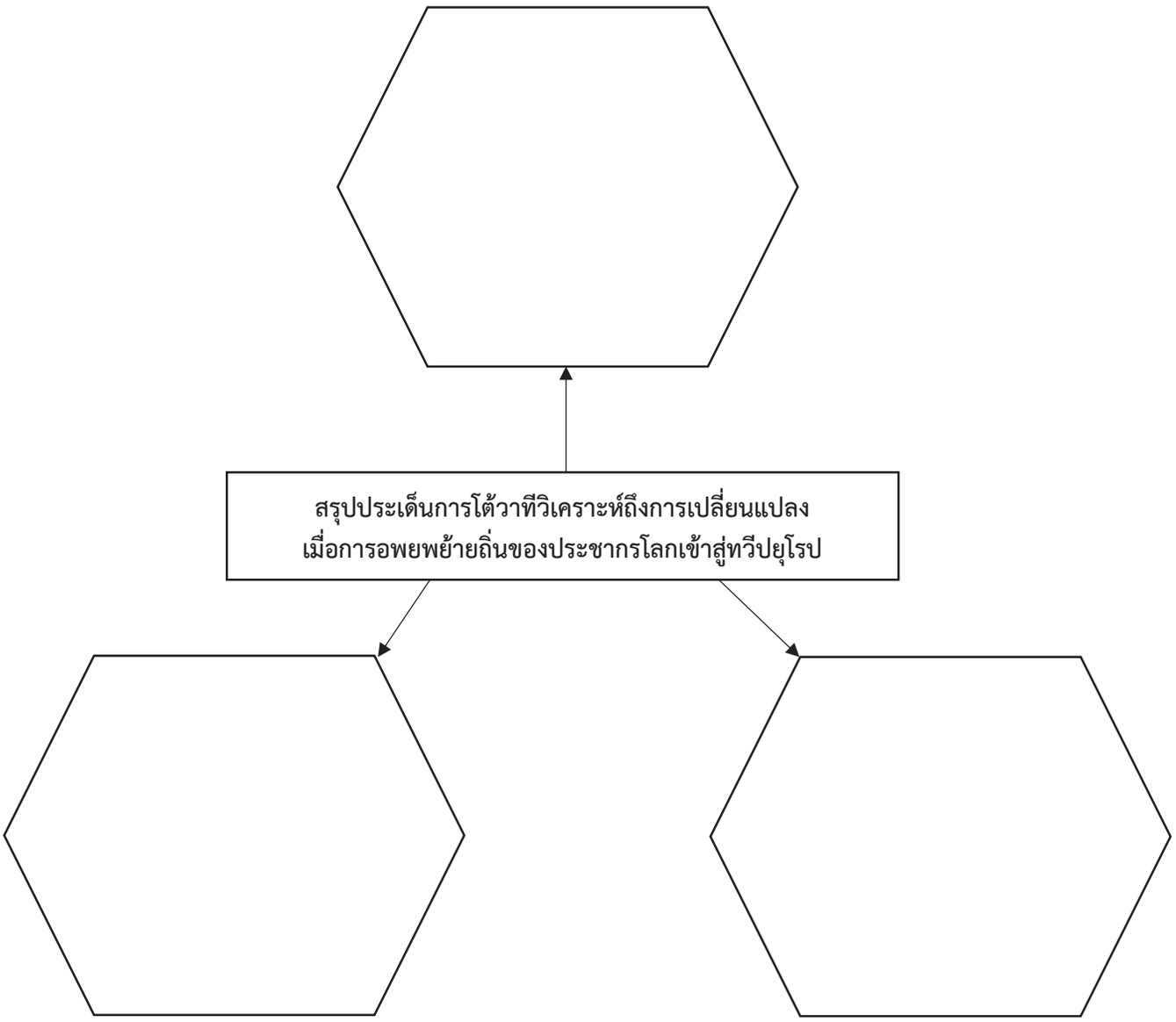

ใบกิจกรรมแผนผังทางความคิด
วิชา สังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วยเศรษฐกิจสัมพันธ์
เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

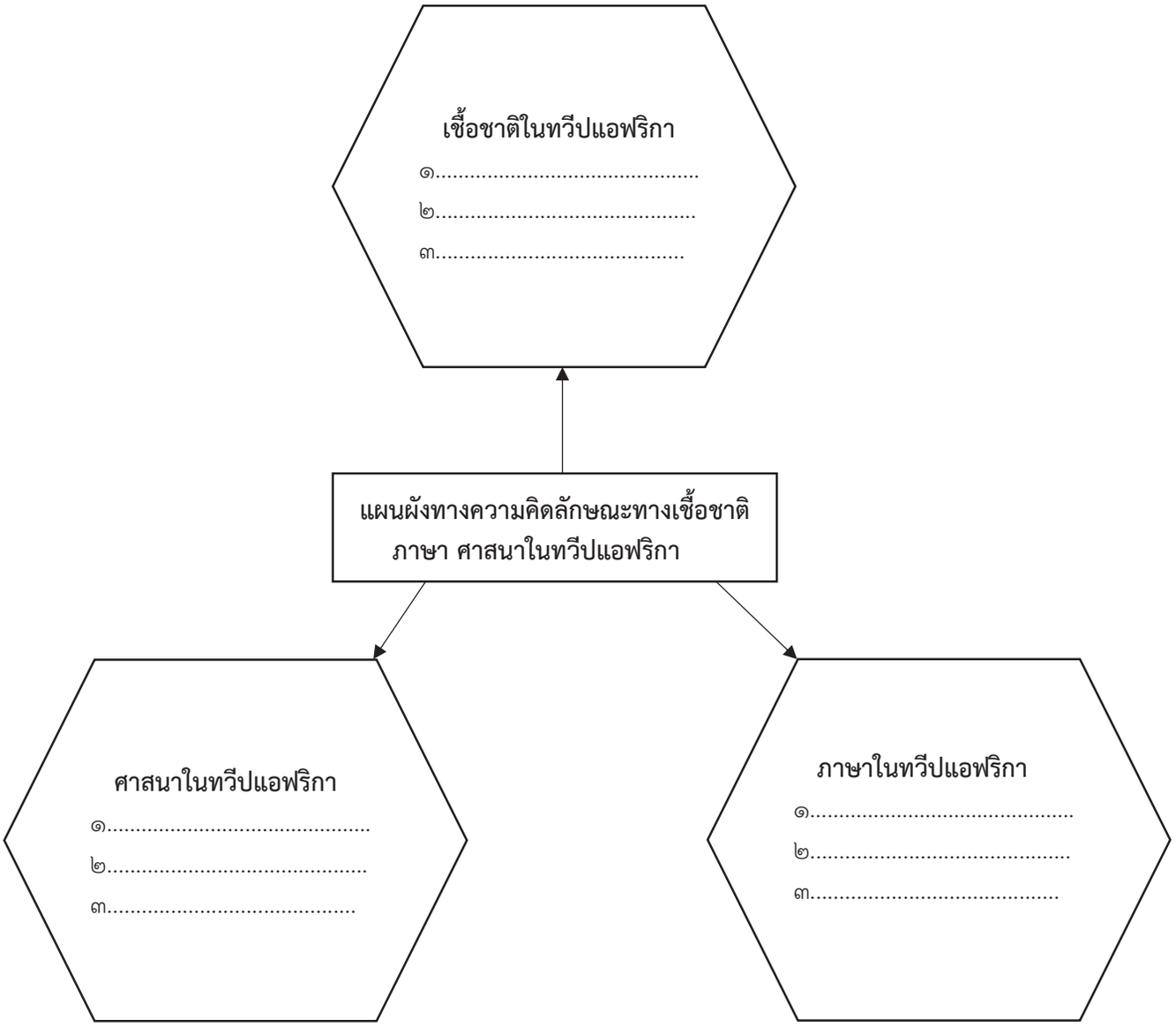

ใบกิจกรรมเกมบันไดงู
วิชา สังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วยเศรษฐกิจสัมพันธ์
เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

เข้าเส้นชัย	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	จุดเริ่มต้น

ใบกิจกรรมแผนผังทางความคิด
วิชา สังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วยเศรษฐกิจสัมพันธ์
เรื่อง เปิดมุมมองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

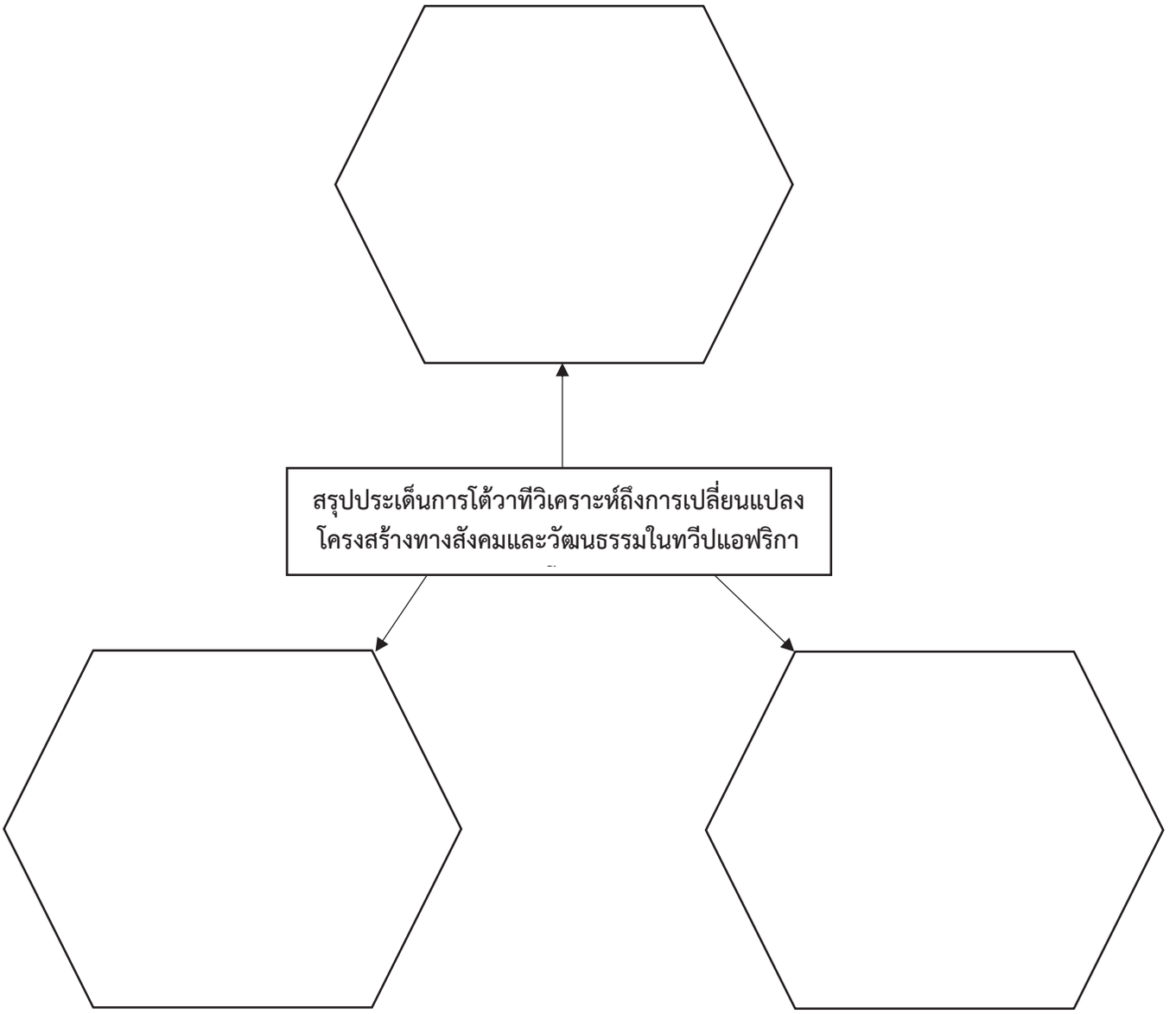

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้ เพิ่มพูนทรัพย์
ใบความรู้ เรื่อง เรียนรู้ เพิ่มพูนทรัพย์

การออม คือการวางแผนทางการเงินรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นฐานจากการแบ่งสรรปันส่วนของเงินที่มีเพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมเงินและเป็นประโยชน์ในสถานการณ์ของการตัดสินใจ หรือสานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งรวมไปถึงการวางแผนการออมเพื่อสร้างโอกาสในการก่อให้เกิดประโยชน์ในการลงทุนอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

ในสังคมไทยหลายครัวเรือนประสบปัญหาด้านการออมเงิน ก่อให้เกิดภาวะการเป็นหนี้สูงและยาวนาน ปัญหาเหล่านี้พบได้มากในทกครัวเรือน นักเรียนพบปัญหาเรื่องหนี้ในบ้านของตัวเองหรือไม่ ? และนักเรียนมีแนวทางอย่างไรที่อยากเสนอเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา

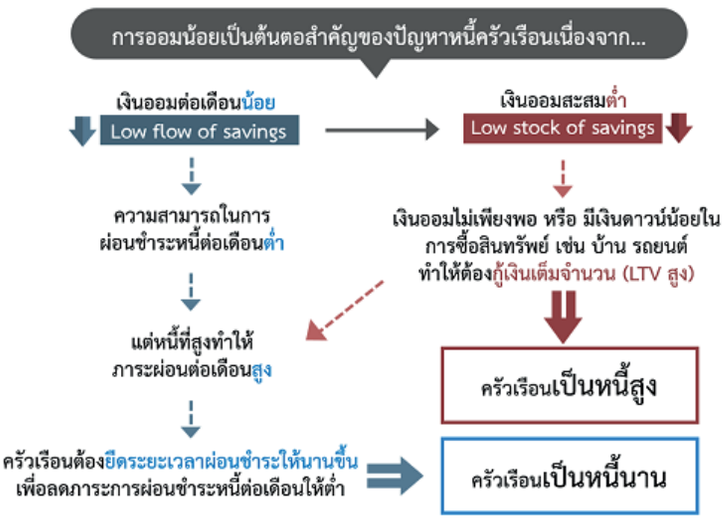

"เพิ่มการออม = ลดโอกาสเป็นหนี้สูงและเป็นหนี้นาน"

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ทำไมเราถึงต้องออมเงิน

เพราะทุกการออมเงินในวันที่เร็วขึ้นทำให้เราสามารถมีเงินสะสมมากขึ้น ผลจากดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจะทำให้เงินของเรามีจำนวนมากขึ้นในเร็ววัน ซึ่งในปัจจุบันเรายังมีเทคนิคอีกมากมายในการออมเงินตามความสนใจของเรา โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการสร้างความมั่นคงทางการเงินของตนเองการเก็บออมในไทยมีหลายรูปแบบ แต่ที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือการฝากเงินกับหน่วยงานทางการเงิน เช่น ธนาคาร สหกรณ์ เป็นต้น โดยผู้ฝากจะได้รับสมุดคู่ฝากและได้รับดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งบัญชีเงินฝากมีหลายรูปแบบประกอบไปด้วย ออมทรัพย์ กระแสรายวัน ฝากประจำ เป็นต้น

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการออมเงิน

ประกอบไปด้วย รายได้ สถานการณ์เศรษฐกิจ ดอกเบี้ยเงินฝาก ภาระค่าใช้จ่าย เป็นต้น จะเห็นได้ว่าถ้าครอบครัวหรือบุคคลที่มีสภาพปัญหาทางการเงินย่อมส่งผลต่อการวางแผนออมเงิน

กลุ่มธนาคารพาณิชย์

กลุ่มสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ที่มา : วรวิทย์ ประทีป ณ ถลาง

รูปแบบการออมที่หลากหลาย เป็นที่นิยมมากขึ้นในปัจจุบัน เช่น การออมผ่านการซื้อพันธบัตรรัฐบาล

เนื่องจากการออมมีความหลากหลายวิธีการ นอกเหนือจากการฝากเงินผ่านบัญชีธนาคาร เราจะเห็นได้ว่ามีการออมในรูปแบบตราสารหนี้ ทั้งจากทางภาครัฐและเอกชน

จากสถิติการออมย้อนหลัง ๒๕๕๙-๒๕๖๓ เราจะพบว่าคนไทยมีอัตราการออมที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีช่องทางในการเก็บออมมากกว่าการฝากเงินผ่านบัญชีธนาคารปกติ ดังนั้นเมื่อเกิดวิกฤติต่างๆชาวไทยจึงสามารถประคองสถานการณ์เบื้องต้นได้ในบางส่วนเพื่อดำรงชีพก่อนการสนับสนุนจากทางภาครัฐ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

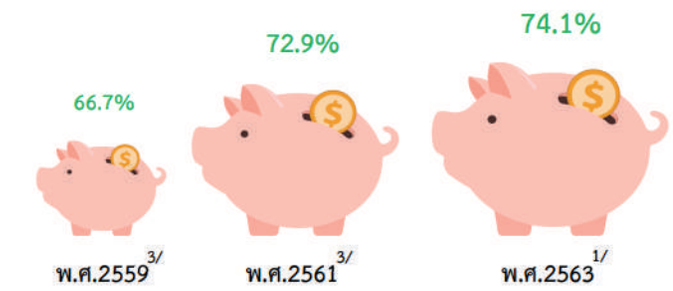

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ขั้นตอนสำคัญของการออมของครัวเรือนโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

การฝึกฝนการเก็บออมเป็นพื้นฐานของคนไทยทุกคน เพื่อเป้าหมายในการสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งในด้านการเงินดังนั้นครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างวินัยการออมของคนไทยทุกคน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การลงทุน คือการนำรายได้หรือสินทรัพย์ส่วนหนึ่งของเราไปต่อยอดให้เกิดโอกาสและความสำเร็จงอกเงยที่มีผลตอบแทนสูงกว่าการออม แต่จะมีความเสี่ยงของการลงทุนที่มากกว่าการเก็บออม ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้ การวางแผน การพัฒนากระบวนการคิดอย่างมากขึ้น เพื่อทำให้ผลการลงทุนเป็นโอกาสสำคัญในการสร้างกำไร และเป็นการต่อยอดการดำเนินการไปในวงจรทางเศรษฐกิจ

ที่มา : ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

การลงทุนในครัวเรือนและประเทศไทย

ในประเทศไทยหลายครอบครัวที่มีการจัดการการเงินมากกว่าการออมเงิน หลายครอบครัวจึงใช้การลงทุนเป็นรูปแบบอื่นเพิ่มเติมกว่าการออม การจัดสรรเงินทุนควรมีความหลากหลาย และกระจายความเสี่ยง

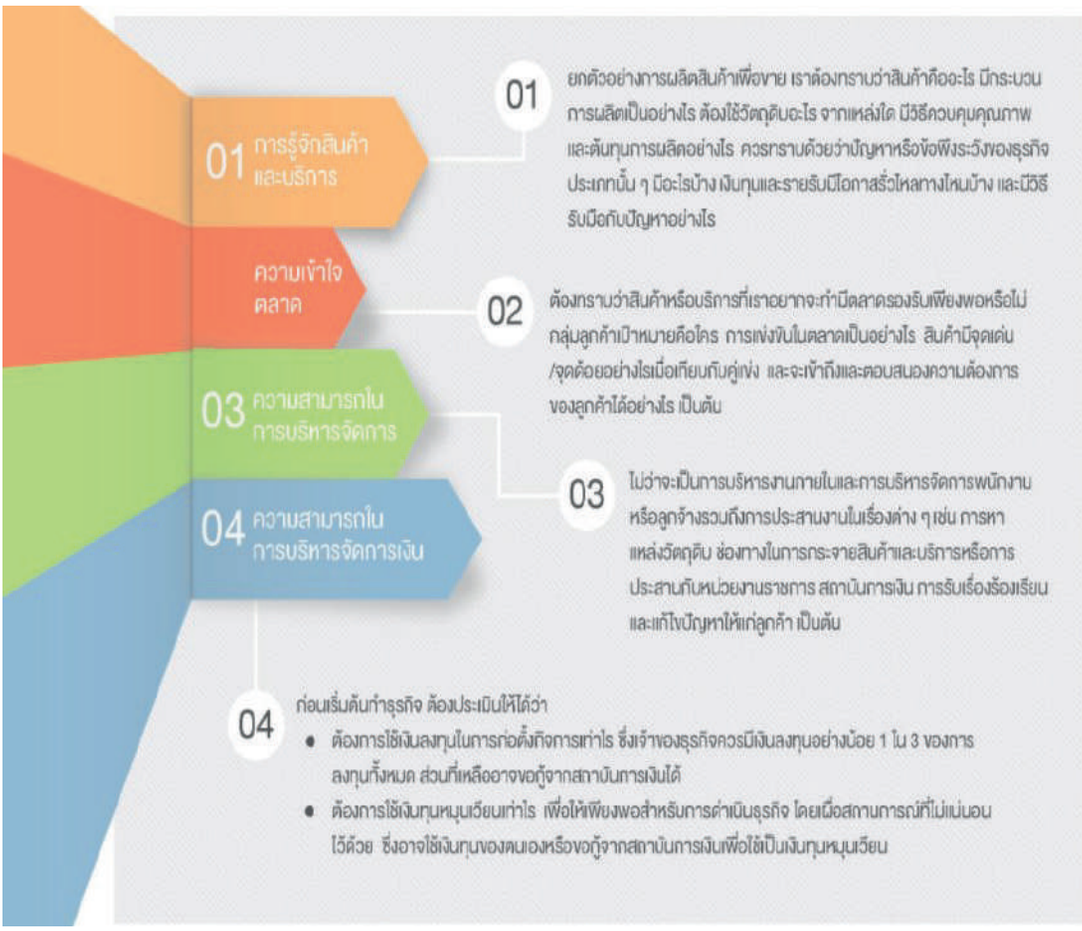

ที่มา : ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย

ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการลงทุน

ประกอบไปด้วย เทคโนโลยี ความสามารถในการผลิตสินค้าหรือบริการ การจัดสรรทรัพยากร เป้าหมายการดำเนินธุรกิจและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศส่งผลต่อความสำเร็จเชิงนโยบายการลงทุน และความสำเร็จของการลงทุนของบุคคล

ความสำเร็จในการดำเนินการดำเนินการธุรกิจของนักธุรกิจรุ่นใหม่

ยอด ชินสุภัคกุล เจ้าของธุรกิจ แอพพลิเคชั่น Wongnai แอพพลิเคชั่นด้านอาหารและของว่าง ที่มีผู้ใช้งานกว่า ๑๐ ล้านรายต่อเดือน มีฐานข้อมูลร้านอาหารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ร้านทั่วประเทศ

ที่มา : https://positioningmag.com/1276405

ที่มา : https://positioningmag.com/1278151

อิทธิพัทธ์ พีระเดชาพันธ์ เจ้าของธุรกิจ สาหร่ายทะเลทอดกรอบ เถ้าแก่น้อย ฝึกฝนการทำธุรกิจจากกิจกรรมที่ตนเองสนใจ การเล่นเกมอย่างเกิดประโยชน์สู่การวางแผนการค้าจนประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย

Mark Zuckerberg เจ้าของธุรกิจ แพลตฟอร์ม Social networking ติดต่อสื่อสารระดับโลก บริษัทมีผู้ใช้ ๕๐๐ ล้านบัญชี และมีเครือข่ายข้อมูลบัญชีบุคคลผ่านช่องทางต่างๆทั่วโลก ทำให้มีสินทรัพย์ที่เกิดจากการพัฒนาธุรกิจออนไลน์มากถึงและมีสินทรัพย์สุทธิ ๗๒,๐๐๐ ล้านเหรียญ

Jack Ma เจ้าของธุรกิจ แพลตฟอร์ม e-Commerce ตลาดสินค้าออนไลน์ในจีนและหลายๆช่องทางในโลกก่อตั้ง Alibaba ที่เป็นแพลตฟอร์ม e-Commerce ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน และเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่อันดับ ๖ ด้านอินเทอร์เน็ตของโลก

ที่มา : ที่มา : https://www.jamalhalaq.com/jack-ma-the-greatness-of-alibaba

ที่มา : https://techsauce.co/news/mark-zuckerberg-facebook-remote-working

การดำเนินการจัดตั้งบริษัทเบื้องต้น

ข้อควรรู้ก่อนทำธุรกิจ

๑. จับตาดูกระแสของการตลาด: ช่วงนี้คนให้ความสนใจกับอะไรเป็นพิเศษ!

๒. ใช้สื่อสารมวลชนช่วยสนับสนุน: อาจเริ่มจากใช้พื้นที่หน้าสถานศึกษา ที่พักอาศัย หรือช่องทางออนไลน์เป็นหน้าร้าน ซึ่งอาจได้รับแรงสนับสนุนจากสมาชิกในชุมชน นักท่องเที่ยว หรือเพื่อน ๆ เข้ามาอุดหนุน

๓. เข้าใจธรรมชาติของการดำเนินการธุรกิจ อาจมีคู่แข่งในการดำเนินกิจกรรมมากเพิ่มขึ้น

การจัดตั้งบริษัท

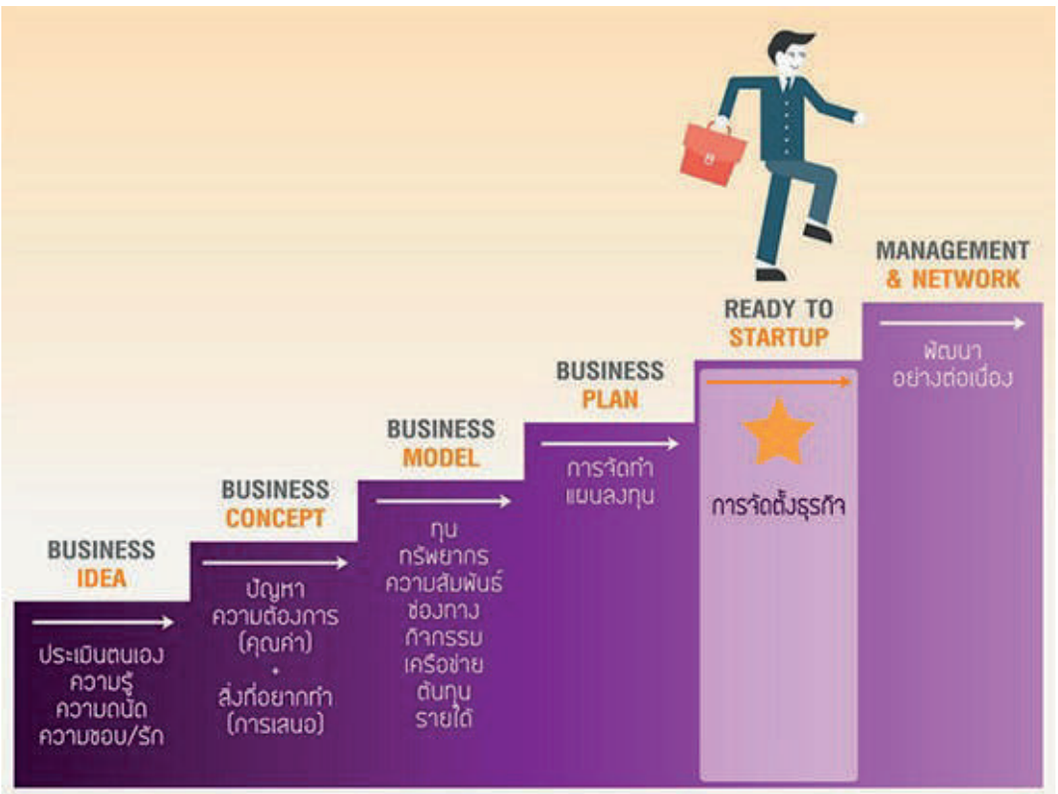

ที่มา : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

๑. สรรหาแรงบันดาลใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับชุมชน

๒. ระดมความคิดประเมินตนเองให้เหมาะสมกับเป้าหมายที่กลุ่มต้องการ

๓. ระดมทุนและจัดการทรัพยากรที่มีในชุมชนโดยจัดการที่มีคู่มือการบริหารงานของบริษัท

๔. จัดทำแผนการดำเนินการธุรกรรมของบริษัทและจัดตั้งบริษัทเยาวชนโดยผู้อำรวยการโรงเรียนเป็นประธานที่ปรึกษา

๕. ดำเนินการทางธุรกิจให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน และจัดการประเมินตนเองอย่างเป็นระบบ

๖. พัฒนาผลิตภัณฑ์โดยใช้ผลจากการขายผลิตภัณฑ์ในชุมชนมาพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้ เพิ่มพูนทรัพย์
ใบกิจกรรม เรียนรู้ เพิ่มพูนทรัพย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์การออมเงินของตนเองผ่านวิธีการต่างๆที่ตนเอง แล้วบันทึกข้อมูลจากการฟังเพื่อนนักเรียนลงในตารางบันทึกผลโดยสังเขป

ชื่อสมาชิก	รูปแบบการออมของครอบครัว และเหตุผลที่เลือกวิธีออม	ข้อเสนอแนะการออมเงิน เพิ่มเติมจากเพื่อน

รูปแบบการออมที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ.....
แผนการออมเงินที่นักเรียนคิดว่าดีที่สุดของครอบครัวตนเอง คือ
.....
.....
แผนการออมเงินที่นักเรียนคิดว่าดีที่สุดของกลุ่ม คือ .....
.....

คำชี้แจง นักเรียนนำแนวทางการออมจากกิจกรรมในชั้นเรียนไปวางแผนการออมกับ

กลุ่มที่	รูปแบบการออมที่นิยมของกลุ่ม	แผนการออมเงินที่นักเรียนคิดว่าดีที่สุด
๑		
๒		
๓		
๔		

คำชี้แจง นักเรียนนำแนวทางการออมจากกิจกรรมในชั้นเรียนไปวางแผนการออมกับครอบครัว

ลำดับที่	รายได้ (บาท)/ แหล่งที่มา	รายจ่าย (บาท)	รูปแบบการออม	เป้าหมายการออม

คำชี้แจง นักเรียนศึกษาบุคคลที่เป็นแบบอย่างหรือประสบความสำเร็จในทางธุรกิจทั้งระดับโลก ประเทศ หรือชุมชนที่นักเรียนสนใจเพื่อถอดแนวคิด รูปแบบการลงทุน

เจ้าของธุรกิจ

.....

♥ ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ.....

♥ เป้าหมายของธุรกิจ.....

♥ หัวใจสู่ความสำเร็จของธุรกิจ.....

.....

เจ้าของธุรกิจ

.....

♥ ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ.....

♥ เป้าหมายของธุรกิจ.....

♥ หัวใจสู่ความสำเร็จของธุรกิจ.....

.....

เจ้าของธุรกิจ

.....

♥ ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ.....

♥ เป้าหมายของธุรกิจ.....

♥ หัวใจสู่ความสำเร็จของธุรกิจ.....

.....

เจ้าของธุรกิจ

.....

♥ ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ.....

♥ เป้าหมายของธุรกิจ.....

♥ หัวใจสู่ความสำเร็จของธุรกิจ.....

.....

คำชี้แจง นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการพัฒนาธุรกิจของตนเองตามบริบทของชุมชน

START

แรงบันดาลใจ

.....
.....
.....
.....

แนวคิด

.....
.....
.....
.....
.....

ทรัพยากร

.....
.....
.....
.....
.....

แผนดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การพัฒนา

.....
.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบความรู้เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์

การผลิตสินค้าหรือบริการ

การผลิต หมายถึง กระบวนการสร้าง ปรับปรุง พัฒนา แปรรูป หรือดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์ผลผลิตใหม่ๆ หรือเป็นผลผลิตที่ตลาดมีความสนใจ ตอบสนองผู้บริโภค และก่อให้เกิดรายได้ในการดำเนินการ

สินค้า หมายถึง ผลผลิตที่สามารถจับต้อง หรือนำมาใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค แก่ผู้ใช้สินค้า เช่น ปัจจัย ๔ ในชีวิตประจำวันของเรา ประกอบไปด้วย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค หรือเครื่องใช้อื่นๆที่ส่งให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจที่มากขึ้น

บริการ หมายถึง การให้บริการต่างๆที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่นการนวด ตัดผม หรือการดำเนินการต่างๆที่ช่วยส่งเสริมในด้านการอำนวยความสะดวกในการดำรงชีพ อันเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรชุมชน
จัดเป็นสินค้าที่มีการผลิตโดยชุมชน เพื่อชุมชน

โดยการผลิตสินค้าหรือบริการนั้นสามารถแบ่งออกเป็นส่วนย่อยได้ ๒ ส่วนคือ เศรษฐทรัพย์ และ ทรัพย์เสรี

เศรษฐทรัพย์ หมายถึง **สินค้าหรือบริการที่มีต้นทุนในการผลิต** โดยมีเป้าหมายเพื่อการให้บริการแก่ผู้บริโภคโดยแยกประเภทเศรษฐทรัพย์เป็นสององค์ประกอบย่อยคือ สินค้าเอกชน และสินค้าสาธารณะ

สินค้าเอกชนเป็นสินค้าที่ผลิตขึ้นมาเพื่อบริการให้กับบุคคลใด หรือบุคคลมีสิทธิในการใช้สินค้านั้นเพื่อประโยชน์ของตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

สินค้าสาธารณะเป็นสินค้าที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้บริการแก่คนหมู่มากในสังคม มักเป็นบริการสาธารณะเช่นการคมนาคมขนส่งเป็นต้น

ทรัพย์เสรี หมายถึง **สินค้าหรือบริการที่ไม่มีต้นทุนในการผลิต** อันเป็นผลให้ไม่เกิดการคิดมูลค่าของค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ เช่น สายลมแสงแดดที่เป็นไปตามธรรมชาติ

ปัจจัยในการผลิตสินค้าหรือบริการประกอบไปด้วย ๔ องค์ประกอบสำคัญ คือ

๑. **ที่ดิน** Land หมายถึง อาณาบริเวณในการดำเนินการเพื่อการผลิต อันหมายรวมถึงที่ดิน ผืนน้ำ ท้องฟ้าและทรัพยากรที่มีในบริเวณพื้นที่นั้นๆ ผลตอบแทนของที่ดินคือ ค่าเช่า
๒. **แรงงาน** Labour หมายถึง แรงงานที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ ได้รับผลตอบแทนคือ ค่าจ้าง

๓. **ทุน Capital** หมายถึง ทรัพยากรต่างๆที่มนุษย์นำมาใช้ในการผลิต อาจเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆที่เรียกว่า สินค้าทุน รวมไปถึง งบประมาณ เงินลงทุนในการดำเนินในกิจกรรมการผลิต โดยผลตอบแทนต่อเจ้าของทุนคือ ดอกเบี้ย

๔. **ผู้ประกอบการ Entrepreneur** หมายถึง ผู้นำเอาปัจจัยการผลิตทั้งสามมาประสานและใช้งานร่วมกันก่อให้เกิดสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของการผลิตสินค้าหรือบริการที่ตั้งไว้แต่แรก โดยมีผลตอบแทนคือ กำไร

การดำเนินการเพื่อการผลิตสินค้าหรือบริการ ผู้ประกอบการจะมีแนวคิดเสมอว่า การดำเนินการนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานใช้ต้นทุนน้อยที่สุดและก่อให้เกิดผลกำไรสูงสุด บนพื้นฐานทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อนำผลกำไรนั้นมาแบ่งปันให้กับนักลงทุนและที่สำคัญต้องตอบแทนสังคมที่ตนเองได้อยู่อาศัย

ดังนั้นเมื่อเรามีแนวทางในการเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าหรือบริการแล้ว ประเด็นสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการต้องตอบปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจคือ

What ผลิตอะไร คือ การมีการกำหนดเป้าหมายในการผลิตสินค้านั้นๆโดยมีเป้าหมายว่าเราต้องการผลิตสินค้าอะไรโดยคำนึงถึง ความรู้ความสามารถ ความพร้อม ทักษะ ต้นทุนและผลกระทบต่อสังคม

How ผลิตอย่างไร คือ การวางแผนกำหนดแนวทาง กำหนดภารกิจวิธีการผลิตสินค้าให้ออกมามีประสิทธิภาพสูงสุดและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่ามากที่สุด โดยคำนึงถึงต้นทุนที่เสียไปในกระบวนการผลิตและความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความเสียหายกับชุมชนโดยรวม

For Whom ผลิตเพื่อใคร คือ หัวใจสำคัญของการผลิตสินค้าหรือบริการ หากไม่มีการวางแผน สินค้าที่ดำเนินการผลิตมาทั้งหมดย่อมมีความเสี่ยงในการขายไม่ออกจนทำให้กิจการที่วางแผนมาเกิดความล้มเหลว เสียหายต่อการดำเนินการทางเศรษฐกิจ

ผู้ผลิตจึงต้องมีความรอบรู้ เชี่ยวชาญ สนใจเป้าหมายและมีความสามารถในการเข้าใจบริบทของสังคมที่ตนเองต้องการจำหน่ายสินค้าหรือบริการต่อชุมชนที่เป็นเป้าหมายอย่างยิ่ง

การค้าขายหน้าพระบรมมหาราชวังเป็นการค้าที่สะท้อนให้เห็นถึงการตอบโจทย์ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจว่า จะผลิตสินค้าอะไร ดำเนินการผลิตด้วยกระบวนการอย่างไร และผลิตไปเพื่อขายกับนักท่องเที่ยวกลุ่มใด

อยู่ระหว่างปรับปรุง

ที่มา : www.canva.com/design

ลำดับขั้นในการผลิต ปัจจุบันเราสามารถแบ่งลำดับขั้นในการผลิตออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. การผลิตขั้นแรกหรือขั้นปฐมภูมิ (primary production) เป็นการผลิตที่ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติโดยตรง วิธีการผลิตง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการผลิตเพียงเล็กน้อยคือ การเกษตรกรรม ได้แก่ การเพาะปลูก ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ประมง

๒. การผลิตขั้นที่สองหรือขั้นทุติยภูมิ (secondary production) เป็นการผลิตที่ต้อง อาศัยผลผลิตอื่นมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต กรรมวิธีการผลิตมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น ต้องใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์เพื่อประกอบการผลิตมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการผลิตในด้านอุตสาหกรรม เช่น การผลิต อาหารกระป๋องต่างๆ การผลิตเหล็กเส้น เหล็กแผ่น การต่อเรือ การสร้างอาคารที่อยู่อาศัย ฯลฯ

๓. การผลิตขั้นที่สามหรือขั้นตติยภูมิ (tertiary production) เป็นการผลิตในลักษณะการให้บริการด้านการขนส่ง การค้าส่ง การค้าปลีก การประกันภัย การธนาคาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผลผลิตเคลื่อนย้ายจากการผลิตขั้นที่หนึ่งไปขั้นที่สอง และไปสู่ผู้บริโภคได้สะดวก รวดเร็ว มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพดีขึ้น

ที่มา : www.canva.com/design

แนวในการพัฒนาสินค้าจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

๑. ประโยชน์ใช้สอย สินค้าใหม่จะต้องตอบสนองความต้องการในการใช้งานทั้งประโยชน์หลักทางตรง และประโยชน์ทางอ้อม

๒. ความสวยงาม สินค้าต้องมีความสวยงามดึงดูดใจผู้พบเห็น รู้ปทรงเหมาะสมกับงานและสอดคล้องกับรู้ปแบบการดำเนินชีวิต รู้ปทรงควรสอดคล้องกับแนวคิดสินค้าใหม่ของเราด้วย ก็ต้องเหมาะสมในใช้งานของกลุ่มลูกค้า

๓. คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ระบบการควบคุมคุณภาพสินค้า เราต้องโฟกัสตั้งแต่แหล่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต จนได้เป็นสินค้าใหม่ออกมาวางจำหน่าย

๔. ราคาขายและต้นทุนการผลิต จะต้องตั้งราคาขายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสภาพการแข่งขันในตลาดด้วย ดังนั้นหากกิจการที่ผลิตสินค้ามวลชนจะต้องพยายามควบคุมต้นการผลิตให้ต่ำที่สุด เพื่อให้สามารถแข่งขันด้านราคาได้ และทำให้มีกำไรมากขึ้น

๕. ความปลอดภัยในการใช้งาน ผู้ประกอบการจะต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการใช้งานหรือการบริโภค ควรมีการแจ้งเตือนเรื่องความปลอดภัยไว้บนฉลาก เช่น อาหารที่มีส่วนประกอบของถั่ว จะต้องแจ้งเตือนผู้บริโภคที่แพ้ถั่ว ในปัจจุบันผู้บริโภคมีความเข้าใจในสิทธิของตนเองมากขึ้น ผู้บริโภคนอกจากจะฟ้องร้องทางกฎหมายแล้วอาจจะไปถ่ายทอดประสบการณ์ในสังคมออนไลน์อีกด้วย

๖. ความแข็งแรงทนทาน สินค้าใหม่ต้องให้ความสำคัญการความแข็งแรงทนทานในการใช้งาน เพราะลูกค้าเมื่อซื้อสินค้าย่อมความหวังว่าจะใช้ได้นาน

๗. การบำรุงรักษา สินค้าบางประเภทที่ต้องมีการบำรุงรักษาหลังการใช้งาน ควรออกแบบให้การบำรุงรักษาทำได้ง่าย ลูกค้าสามารถบำรุงรักษาได้ด้วยตนเอง

๘. การบริการ เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า เช่น การจัดส่ง การติดตั้ง บริการหลังการขายต่าง ๆ เหล่านี้เราต้องออกแบบควบคู่ไปกับสินค้าของเราตั้งแต่ต้นว่าจะทำอย่างไร

ที่มา: https://bsc.dip.go.th/th/category/production2/qs-newproductcustome

การประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาสินค้าและบริการในท้องถิ่น

ภายใต้กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบใน ๔ ด้าน ได้แก่ วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม อย่างเป็นองค์รวมทั้ง ๔ ด้านเป็นทั้งปัจจัยที่ใช้ในกระบวนการผลิต การบริการ และในขณะเดียวกัน ก็เป็นปัจจัยที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา จึงกล่าวได้ว่าคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือทั้งเป็นผู้กระทำ และได้รับผลของการกระทำ จากการมีปฏิสัมพันธ์กับองค์ประกอบเหล่านี้ รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้

วัตถุ หมายถึง วัตถุต่างๆ เชิงกายภาพ ที่มนุษย์สร้าง หรือประดิษฐ์ขึ้น เช่น วัตถุดิบ สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ไม้สอย อาหารเสื้อผ้าอาภรณ์ ที่อยู่อาศัยต่างๆ เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะผลิตไว้ใช้เองได้ หรือใช้วิธีแลกเปลี่ยนกัน องค์ประกอบนี้จึงเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ หรือเงินทุน (ในความหมายแคบ) เป็นหลัก ทรัพยากรด้านอื่นๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัด เป็นปัจจัยประกอบ

สิ่งแวดล้อม รวมถึง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และโลกโดยรวม ได้แก่ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน น้ำ ป่า แร่ธาตุ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาตินี้ นอกจากจะเป็นปัจจัยในการผลิตและบริการแล้ว ยังเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิต และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตทั้งหลายบนโลกการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงควรเป็นไปด้วยความเคารพและระมัดระวัง ด้วยความรับผิดชอบต่อคนรุ่นหลังที่จำเป็นต้องพึ่งพิงทรัพยากรต่างๆ เหล่านี้ ในการดำรงชีวิตเช่นกัน

สังคม หมายถึง สภาพการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมความสัมพันธ์ของคนในสังคม เช่น การไว้เนื้อเชื่อใจกัน การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีวินัย เคารพ กฎ เกณฑ์ ระเบียบ กติกาการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเคร่งครัด การมีกฎหมาย และระบบยุติธรรม การมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง เช่น ครอบครัวอบอุ่น เครือญาติสามัคคี การจัดระบบสวัสดิการทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่พัฒนาขึ้นมา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในยามวิกฤตให้กับสมาชิกในสังคม เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะ ปัจจัยทางด้านสังคม เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนา เพราะการพัฒนาไม่ว่าจะด้านใดๆ จะไม่สามารถดำเนินไปได้ หากสังคมอ่อนแอ พื้นฐานจิตใจของคนในสังคมไม่ตั้งอยู่บนหลักศีลธรรม กฎหมายไม่ศักดิ์สิทธิ์ คนไม่สามัคคีกัน เป็นต้น

วัฒนธรรม หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิต และการดำรงชีวิตซึ่งรวมถึง ความเชื่อ ศาสนา ระบบคุณค่า ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพวัฒนธรรมการกิน อาหารพื้นเมือง การอยู่ของผู้คน การรักษาสุขภาพการแต่งตัว ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ การแสดง โบราณสถานต่างๆเป็นต้น วัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างมากในการบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นตัวตน การดำรงอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลาย วัฒนธรรมเป็นต้นทุนสำคัญที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ทั้งในการผลิต การให้บริการ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณลักษณะเฉพาะ (Product identity / differentiation) แล้วในระยะยาว การพัฒนาที่สมดุลนั้น ควรสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่ค่านิยม ความเชื่อของคนในท้องถิ่น แล้วจึงค่อยๆ ต่อยอดพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้วิถีการพัฒนา สร้างความแต่กแยก หรือความแปลกแยก ขึ้นในสังคม และในขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาที่ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น/ชุมชน/ชนชาติ ไม่ให้ถูกกลืนหายไป

ที่มา : http://www.tsdf.nida.ac.th/th/philosophy/ (มูลนิธิมั่นพัฒนา)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบความรู้เรื่อง การจัดตั้งสหกรณ์นักเรียนขนาดย่อมเพื่อผลิตสินค้าชุมชน

การจัดตั้งสหกรณ์สามารถถอดบทเรียนจากการจัดตั้งสหกรณ์นักเรียนตามแนวทางการจัดตั้งสหกรณ์นักเรียนตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่มา: https://www.cad.go.th/ewt_news.php?nid=34659

ขั้นตอนการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ประกอบด้วย

๑. การสำรวจข้อมูลความพร้อมด้านบุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ นักเรียนที่จะเป็นสมาชิก ความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง แหล่งสินค้า

๒. แต่งตั้งคณะทำงานโครงการกิจกรรมสหกรณ์ โดยผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งนักเรียนที่เป็นสมาชิกและได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นกรรมการดำเนินการ ตัวแทนครูเป็นที่ปรึกษา ตัวแทนกรรมการศึกษาเป็นที่ปรึกษา ผู้สนใจในท้องถิ่นเป็นที่ปรึกษา สมาชิกที่คณะกรรมการคัดเลือกให้เป็นผู้จัดการ

๓. ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณากำหนดนโยบาย รู้ปแบบการจัดการ ตัวบุคคลรับผิดชอบ การควบคุมการเงิน

๔ เตรียมดำเนินงาน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์ เวลาบริการ การจัดทำบัญชี

ขั้นตอนกำหนดให้แต่ละฝ่ายมีบทบาทหน้าที่ในกิจกรรมสหกรณ์

๑ การประชุมใหญ่ของสมาชิกหรือผู้แทน เพื่อวินิจฉัยทุกปัญหาและรับทราบผลการดำเนินงาน

๒ สมาชิกสหกรณ์ เข้าร่วมประชุม เลือกตัวแทน ถือหุ้น ทำธุรกิจกับสหกรณ์ หาความรู้เพื่อพัฒนาสหกรณ์ แนะนำงานสหกรณ์ต่อผู้อื่น

๓ คณะกรรมการดำเนินการ ดำเนินการรับสมาชิก ควบคุมการดำเนินงาน กำหนดนโยบาย ดำเนินการด้านเจ้าหน้าที่สหกรณ์ กำหนดระเบียบ

๔ ผู้จัดการ เสนอแนะการวางนโยบาย ปฏิบัติงานให้บริการ ส่งเสริมสมาชิกใช้บริการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับภายนอก รายงานผลงาน

๕ ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาแก่สมาชิก คณะกรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่

๖ ผู้ตรวจสอบกิจการ ตรวจสอบกิจการทั้งปวงของสหกรณ์

๗ ฝ่ายเงินทุน จัดให้มีการออม พิจารณาให้สินเชื่อแก่ฝ่ายผลิตและร้านค้า

๘ ฝ่ายร้านค้า จัดหาสินค้าที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย รวบรวมผลผลิตของสมาชิกจำหน่าย

๙ ฝ่ายส่งเสริมการผลิต ส่งเสริมการผลิต ให้ความรู้

๑๐ ฝ่ายการเงินและบัญชี เบิกจ่าย จัดทำเอกสาร ทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้น จัดทำบัญชี งบดุล งบกำไรขาดทุน

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงระบบของสหกรณ์นักเรียน

ที่มา : กรมส่งเสริมสหกรณ์

การจัดการธุรกิจสหกรณ์

หลังจากการรวมคนโดยคัดคนที่เหมาะสม รวมเงินทุน จัดโครงสร้างภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วจึงนำมาสู่ภาคปฏิบัติการลงมือดำเนินงานที่เรียกว่าวิธีการสหกรณ์ซึ่งหมายถึง กิจการอันเป็นธุรกิจของสหกรณ์

การจัดการธุรกิจสหกรณ์บนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต้องยึดตามความหมายของปรัชญาที่ให้มีความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันตัวเอง ด้วยเงื่อนไขการมีความรู้ความรอบคอบ ความมีคุณธรรม การจัดการธุรกิจสหกรณ์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงหมายถึงการทำให้สหกรณ์ มีธุรกิจที่เหมาะสม ขับเคลื่อนองค์กรอย่างมั่นคงโดยสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลงสู่การจัดการธุรกิจสหกรณ์ในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การสำรวจข้อมูลสมาชิก

ขั้นตอนนี้เป็นจุดเริ่มต่นของการดำเนินธุรกิจโดยสหกรณ์ต้องมีฐานข้อมูลของมวลสมาชิกทุกคน เพื่อรู้สภาพความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ สิ่งแวดล้อมซึ่งโดยปกติจะได้มาจากใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยมุ่งเน้นดำเนินกิจการพัฒนา ให้การศึกษาอบรม ปลูกฝังคุณธรรมเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๒ การสำรวจความต้องการร่วมธุรกิจ

ขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนธุรกิจโดยวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแต่ละธุรกิจจากข้อมูลพื้นที่การผลิต ประเภทผลผลิต ระยะเวลาเก็บเกี่ยว ปริมาณผลิตผล เป็นข้อมูลที่ควรได้ตั้งแต่ต้นปีฤดูการผลิต เพื่อใช้ในการแนะนำการผลิต ให้พอประมาณ มีภูมิคุ้มกัน ยกตัวอย่างเชน การผลิตทางการเกษตรควรแนะนำให้ทำการเกษตรหลายประเภท ทั้งปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หัตถกรรม อันจะสามารถป้องกันปริมาณผลผลิตมากเกินความต้องการตลาด สามารถส่งเสริมการผลิตที่ตลาดต้องการ รวมไปถึงการเพิ่มมูลคาผลผลิต หรือส่งเสริมการดำเนินชีวิตให้อยู่ได้แม้ประสบปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำด้วยการนำผลผลิตมาอุปโภค บริโภคเอง สภาพปัญหาประการหนึ่งของผู้ผลิตคือลงมือผลิตพืชหรือสัตว์ชนิดเดียวด้วยความคุ้นเคย เคยชิน หรือเพื่อหวังร่ำรวยขั้นตอนนี้จึงนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างได้ผลให้ดำเนินการผลิตอย่างมีเหตุมีผล อีกประการหนึ่งคือความรอบรู้ ยกตัวอย่างความต้องการของผู้บริโภคปจจุบันต้องการความปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมสหกรณ์สามารถจัดการสนองความต้องการลูกคาได้โดยการให้คำแนะนำการผลิต การส่งเสริมการผลิต การปฏิบัติการผลิตที่ดี

ขั้นตอนที่ ๓ ทำความเข้าใจการร่วมธุรกิจ

เป็นการอธิบายกระบวนการธุรกิจให้มวลสมาชิกรู้และเข้าใจ ขั้นตอนนี้ใช้หลักปรัชญาบนเงื่อนไข ความรอบรู้ ระมัดระวัง เพราะสหกรณ์เป็นสังคมแหงการเรียนรู้ที่ทุกคนต้องรู้ ต้องเข้าใจในสิ่งที่ตนเองเกี่ยวข้อง เมื่อรู้แลวจะนำสู่การตัดสินใจวาจะร่วมธุรกิจหรือไม่ สอดคล้องกับหลักความสมัครใจอันเป็นหลักการสหกรณ์ข้อที่ ๑ ความรู้ในการร่วมกิจการนี้ สร้างความสะดวก ความคล่องตัวให้กับการจัดการธุรกิจของสหกรณ์ หรือสหกรณ์ดำเนินธุรกิจรวมซื้อด้วยการส่งสินค้าถึงกลุ่มสมาชิกเดือนละ ๑ ครั้ง สมาชิกจะได้วางแผนสั่งสินค้าให้เพียงพอต่อการใช้อุปโภคบริโภคใน ๑ เดือน เป็นต้นขั้นตอนนี้สหกรณ์สามารถสื่อสารด้วยรู้ปแบบต่างๆ สู่สมาชิกโดยควรเป็นการสื่อสารแบบสองทาง คือรับฟังและชี้แจงเงื่อนไขปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดให้มีความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง ในการตัดสินใจนั้น สอดคล้องกับหลักการสหกรณ์ข้อ ๕ ว่าด้วยการศึกษาอบรมข้อมูลข่าวสาร การจัดการสหกรณ์จึงควรนำมาใช้ตั้งแต่ในระดับสมาชิก จนถึงบุคลากรอื่น ๆ ทุกฝ่าย

ที่มา: shorturl.asia/qUGvn

ที่มา: https://mgronline.com/smes/photo-gallery/9630000060658

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินธุรกิจ

เมื่อมีข้อมูลที่พร้อมขั้นตอนนี้สหกรณ์จึงตัดสินใจดำเนินธุรกิจบริการสมาชิกตามความเหมาะสมพอประมาณ มีเหตุมีผล ให้สมาชิกมีความมั่นคง เข้มแข็ง ใครควรได้รับบริการธุรกิจใด ปริมาณเท่าใด ระยะเวลาใด ในอัตราใด ที่จะทำให้ชีวิตของสมาชิกยืนอยู่บนลำแข้งของตัวเองได้ การให้บริการธุรกิจนอกจากต้องมีความเสมอภาค เป็นธรรมแล้วการให้บริการต้องเต็มไปด้วยจิตบริการ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ที่สำคัญต้องสร้างเสริมให้บุคคลที่ไม่ยึดมั่นในปรัชญาพัฒนามาเป็นผู้ดำเนินชีวิตโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลายสหกรณ์จัดชั้นสมาชิกเพื่อจัดบริการธุรกิจตามชั้นที่จัดซึ่งบุคคลผู้ยึดมั่นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรมีโอกาสได้ร่วมรับบริการมากกว่าบุคคลผู้ไม่มีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำเนินชีวิต เป็นการเปิดโอกาสให้พัฒนาตนเอง และทำให้เห็น ข้อแตกต่างเพื่อจูงใจให้เกิดการพัฒนา

ที่มา:https://www.cad.go.th/ewt_news.php?nid=34659

ขั้นตอนที่ ๕ สรุปผลธุรกิจ

เป็นการรายงานผลการดำเนินธุรกิจเพื่อสรุปรวมผลการดำเนินงาน ขั้นตอนนี้การจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาใช้เพื่อวัดผลใน ๒ เป้าหมาย คือ ดูผลที่สมาชิกกับดูผลที่ตัวองค์กรคือสหกรณ์ผลต่อสมาชิก คือ มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมทั้งตนเอง ครอบครัว ชุมชนโดยสมาชิกแต่ละคนพึ่งตนเองได้ ยืนอยู่บนลำแข้งตัวเองได้ สมาชิกมีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย เสียสละ ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการทำกิจกรรมร่วมกันผลต่อองค์กรสหกรณ์ คือ มีกิจการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องบรรลุผล มีความมั่นคงสามารถให้ความช่วยเหลือดูแลสมาชิกได้ เอื้ออาทรต่อชุมชนได้

ที่มา: https://www.komchadluek.net/news/329105

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบกิจกรรม นักสืบ นักคิด สู่นักธุรกิจรุ่นเยาว์

คำชี้แจง

๑. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องทรัพยากรการผลิต จากใบความรู้เรื่องนักธุรกิจรุ่นเยาว์
๒. นักเรียนร่วมกันลงพื้นที่สำรวจชุมชน เพื่อศึกษาทรัพยากร หรือ ของดีในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ ในประเด็นต่อไปนี้
   - ชุมชนฉันมีอะไรบ้าง
   - ชุมชนฉันโดดเด่นเรื่องอะไร
   - ชุมชนฉันมีทรัพยากรใดเป็นสำคัญ
   - ฉันอยากพัฒนาชุมชนอย่างไร
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปข้อมูลจากการสำรวจชุมชนลงในแบบทึกข้อมูล
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบกิจกรรม นักสืบ นักคิด สู่นักธุรกิจรุ่นเยาว์

ชุมชนฉันมีอะไรบ้าง

ชุมชนฉันโดดเด่นเรื่องอะไร

ชุมชนฉันมีทรัพยากรสำคัญอะไร

ฉันอยากพัฒนาชุมชนอย่างไร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบกิจกรรม แผนธุรกิจของฉัน

ธุรกิจของทีมฉันคือ ..... บริษัท .....

ประเด็นการศึกษา	ประเด็นสืบค้นโดยนักเรียน	ข้อคิดเห็นโดยครู
ธุรกิจที่ฉันหวังจะทำ (ทำอะไร)		
สินค้า/บริการของบริษัทคือ (ทำอะไร)		
ประเด็นที่วางแผน ในการจัดจำหน่าย (ทำอย่างไร)		
วิธีการผลิตสินค้า/บริการ (ทำอย่างไร)		
เป้าหมายของธุรกิจที่จะทำ (ทำเพื่อใคร)		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบกิจกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันกำหนดผลิตภัณฑ์หรือบริการชุมชนที่ได้วางแผนในการพัฒนา

สินค้า/บริการ	
กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้สินค้า	
สถานที่จัดจำหน่าย	
จุดเด่นของสินค้า	
จุดด้อยของสินค้า	
แนวทางการพัฒนาสินค้า จากความคิดเห็นของทุกฝ่าย	

แนวทางการระดมปัจจัยการผลิต จากชุมชน ครอบครัวเพื่อนำไปผลิตสินค้า และบริการ
(ไม่จำเป็นต้องเป็นเงิน อาจเป็นสิ่งของ อุปกรณ์ วัสดุผลผลิตที่เกิด)

ทุน

.....
.....
.....
.....

ที่ดิน

.....
.....
.....
.....

แรงงาน

.....
.....
.....
.....

ผู้ประกอบการ

.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักธุรกิจรุ่นเยาว์
ใบกิจกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำเสนอผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชนกับปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญาในชุมชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาสินค้าหรือบริการ แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อคิดเห็น

สินค้า/บริการ	
กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้สินค้า	
สถานที่จัดจำหน่าย	
จุดเด่นของสินค้า	
จุดด้อยของสินค้า	
แนวทางการพัฒนาสินค้า จากความคิดเห็นของทุกฝ่าย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง SME สินค้าดีสู่ชุมชน
ใบความรู้เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค

การคุ้มครองผู้บริโภคในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภค

การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พุทธศักราช ๒๕๒๒ ซึ่งมีเป้าหมายในการคุ้มครองให้ผู้บริโภคได้รับการดูแลจากการใช้สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะไม่ถูกละเมิดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญอยู่ ๓ มาตรการ

๑. มาตรการเพื่อป้องกันผู้บริโภค หมายถึง มาตรการที่ใช้ในการป้องกันไม่ให้ผู้ผลิตผลิตสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ หรือดำเนินการให้บริการที่ส่งผลเสียต่อสุขภาวะของผู้รับบริการ เป็นมาตรการขั้นต้นก่อนการซื้อสินค้าหรือบริการ

๒. มาตรการเกี่ยวกับสินค้า หมายถึง มาตรการที่มีเพื่อกำกับดูแลมาตรฐานของสินค้าหรือบริการที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้บริโภคได้นำสินค้าไปใช้หรือระหว่างเข้ารับการบริการต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม หรือการกำหนดราคาที่เหมาะสมของสินค้า

๓. มาตรการแก้ไขปัญหา หมายถึง มาตรการที่เกิดขึ้นเพื่อเยียวยาช่วยเหลือสินค้าหรือบริการที่เกิดขึ้น ที่มุ่งแก้ไขข้อบกพร่องผิดพลาดจากการใช้สินค้าหรือบริการ เพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าวจากผู้ผลิต

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑
- พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒

ในฐานะที่เราเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การศึกษาข้อมูลข่าวสารและกฎหมายเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันของเราไม่ขัดต่อกฎหมาย และไม่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติจึงเป็นส่วนสำคัญในด้านการเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภค

ในกรณีที่เรามีปัญหาจากการใช้สินค้าหรือบริการ เราในฐานะผู้บริโภค จึงมีสิทธิสามารถเข้าร้องเรียนแจ้งต่อหน่วยงานที่เป็นผู้คุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นอันประกอบไปด้วย

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สายด่วน ๑๑๖๖ ดูแลคุ้มครองผู้บริโภคจากการใช้สินค้าหรือบริการติดตามและสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใดๆ อันมีลักษณะ เป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของ ผู้ประกอบธุรกิจ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สายด่วน ๑๕๕๖ ดูแลความปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์ยา เครื่องมือแพทย์ วัตถุมีพิษต่างๆ และเครื่องสำอางและส่งเสริม และพัฒนาผู้บริโภคให้มีศักยภาพในการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย และคุ้มค่า รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริโภคนั้นมีการร้องเรียนเพื่อปกป้องสิทธิของตนได้

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สอก.) มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ กำกับดูแลผลิตภัณฑ์ และการตรวจสอบและรับรองด้านการมาตรฐานให้ได้รับการยอมรับ

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้บริโภคในการซื้อสินค้าหรือบริการ

ผู้บริโภคมีหน้าที่ในการใช้ความระมัดระวังตามสมควร ในการซื้อสินค้าหรือบริการ ได้แก่ การให้ความสำคัญ ฉลากของสินค้าและการโฆษณาสินค้าหรือบริการ

- ผู้บริโภคต้องตรวจดูฉลากของสินค้าเพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบสินค้าแต่ละยี่ห้อก่อนตัดสินใจเลือกสินค้าฉลาก ของสินค้าที่ควบคุมฉลากจะต้องระบุข้อความ ชื่อประเภทหรือชนิดของสินค้าที่ ชื่อหรือเครื่องหมายการค้า ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ของผู้ผลิตเพื่อขายในประเทศไทย สถานที่ตั้งของผู้ผลิตเพื่อขาย แสดงขนาด หรือปริมาณ แสดงวิธีใช้ เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจว่าสินค้านั้นใช้เพื่อสิ่งใด ข้อแนะนำในการใช้หรือห้ามใช้ เพื่อความถูกต้องในการที่ให้ประโยชน์แก่ผู้บริโภค วันเดือนปีที่ผลิต หรือวันเดือนปีที่หมดอายุการใช้ หรือวันเดือนปีที่ควรใช้ก่อน วันเดือนปีที่ระบุนั้น เพื่อให้เข้าใจในประโยชน์ของคุณภาพหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น (ถ้ามี) ราคาโดยระบุหน่วยเป็นบาท และจะระบุเป็นเงินสกุลอื่นก็ได้

ที่มา : สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- สอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ คุณภาพของสินค้าจากผู้ขาย หรือผู้ที่เคยใช้สินค้านั้นแล้ว
- ร้องขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของสินค้าว่าเป็นจริงตามที่ระบุไว้ที่ฉลากของสินค้าหรือไม่เพื่อให้ได้สินค้าที่มคุณภาพและเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค
- ผู้บริโภคอย่าด่วนหลงเชื่อคำโฆษณาของสินค้าหรือบริการต้องศึกษาเงื่อนไขรายละเอียด

ที่มา : www.canva.com/design

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง SME สินค้าดีสู่ชุมชน
ใบความรู้เรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชี คือ การจดบันทึก ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตัวเอง และภายในครอบครัว ชุมชน รวมถึงประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งบอกถึงการใช้เงิน การได้รับเงิน จากอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ของชีวิตของผู้จดบันทึก ซึ่งสามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกถึงผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ จึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต

โดยการทำบัญชีครัวเรือนเบื้องต้นนั้น มีเป้าหมายในการมุ่งให้เกิดการรับรู้การใช้จ่าย และประเภทการใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคุ้มค่าหรือประเด็นการใช้เงินที่เสียไปในแต่ละวัน เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจและเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันจากความฟุ่มเฟือยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจดบัญชีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

รายงานเงินสดรับ - จ่าย

ชื่อผู้ประกอบกิจการ _____ เลขประจำตัวประชาชน

ชื่อสถานประกอบการ _____ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)		หมายเหตุ
			ซื้อสินค้า	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

ที่มา : กรมสรรพากร

รายรับ หรือ รายได้ คือ เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ หรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ หรือผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น รายได้จากค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร หรือ จากเงินให้กู้ยืม รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ เป็นต้น

รายจ่าย หรือ ค่าใช้จ่าย คือ เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่จ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา สิ่งตอบแทนอาจเป็นสินค้าหรือบริการ เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำค่าไฟฟ้า (ค่าสาธารณูปโภค) ค่าน้ำมัน ค่าหนังสือตำรา เป็นต้น หรือรายจ่าย อาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทนคือสินค้าหรือบริการก็ได้ เช่น เงินบริจาคเพื่อการกุศล เงินทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

เงินคงเหลือ คือ เงิน หรือ ทรัพย์สินที่วัดมูลค่าได้ หลังจากนำรายรับลบด้วยรายจ่ายแล้วปรากฏรายรับมากกว่ารายจ่ายจะทำให้มีเงินคงเหลือ หรือในหลักทางบัญชีเรียกว่า กำไร แต่หากหลังจากนำรายรับลบด้วยรายจ่ายแล้วปรากฏว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับจะทำให้เงินคงเหลือติดลบหรือทางบัญชีเรียกว่าขาดทุน นั่นเอง

บัญชีครัวเรือนถือเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลัก ๓ ข้อคือ

การพอประมาณ ถ้ารู้รายรับรายจ่าย ก็จะใช้แบบพอประมาณ

มีเหตุผล รู้ว่ารายจ่ายใดจำเป็นไม่จำเป็น และเมื่อเหลือจากใช้จ่ายก็เก็บออม

มีภูมิคุ้มกัน ที่เอาไว้คุ้มกันตัวเราและครอบครัว บัญชีครัวเรือนสามารถจัดได้หมด จึงนับว่ามีประโยชน์มาก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง SME สินค้าดีสู่ชุมชน
ใบกิจกรรม การดำเนินธุรกิจเพื่อชุมชน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมตลาดนัดจำลองและวิเคราะห์ผลการดำเนินการชายสินค้า/บริการในตลาดนัดจำลองในห้องเรียน

ปริมาณสินค้าที่ขายได้	
กลุ่มลูกค้าหลักตามระดับชั้น	
ผลกำไร/ขาดทุนที่เกิดขึ้น	
ข้อเสนอแนะจาก ผู้ซื้อสินค้า/บริการ	

คำชี้แจง: ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินการนำผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการจำหน่ายหรือให้บริการในชุมชน

ปริมาณสินค้าที่ขายได้	
กลุ่มลูกค้าในชุมชน	
ผลกำไร/ขาดทุนที่ เกิดขึ้น	
ข้อเสนอแนะจาก ผู้ซื้อสินค้า/บริการ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง SME สินค้าดีสู่ชุมชน
ใบกิจกรรม การดำเนินธุรกิจเพื่อชุมชน

ประมาณการจำนวนการผลิต
.....
มีปริมาณผลิตภัณฑ์เหลือ
หรือขาดจำนวน
.....

จากการขายผลิตภัณฑ์มีรายได้
.....
กำไรหรือขาดทุน
.....

ผลิตภัณฑ์
.....

สินค้านี้มีกลุ่มเป้าหมายคือ
.....
.....
.....
เพราะกลุ่มเหล่านี้มีความสนใจใน
.....
.....
.....

แนวทางการเพิ่มยอดขายคือ
.....
.....
.....
ผลกำไรที่ได้จะนำไปต่อยอด
อย่างไร
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง SME สินค้าดีสู่ชุมชน
ใบกิจกรรม การดำเนินธุรกิจเพื่อชุมชน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนร่วมกันจัดทำบัญชีรายได้ในการดำเนินการธุรกิจเพื่อชุมชน

ที่	วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)		ยอดคงเหลือ	จำนวนสินค้าที่ขายได้(ชิ้น)	หมายเหตุ
			รายรับ	รายจ่าย			
รวมรายรับ รวมรายจ่าย							
สรุปรวมผลกำไร(ขาดทุน)ที่ได้				.....บาท			

หมายเหตุ: การทำจัดทำบัญชีรายได้ในการดำเนินการธุรกิจเพื่อชุมชนในตารางไม่พอ
สามารถทำในกระดาษอื่นเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คืนทุน ปันสุขให้ชุมชน
ใบความรู้ เรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน ด้วยหลักพอเพียง

การพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวก ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่างๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย และกระจายการศึกษามากขึ้น แต่ว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มกันตามประเพณี ตลอดจนความอ่อนแอทางเศรษฐกิจของชุมชนและท้องถิ่น

เพื่อการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และสามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ใน ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นจะต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคการเกษตร หรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และการค้าการลงทุนระหว่างประเทศโดย เน้นการปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม (มูลนิธิชัยพัฒนา)

ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 13 (สงขลา) กรมป่าไม้

เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ คือ การยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็น พื้นฐานในการตัดสินใจและการกระทำ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ดังนั้นการศึกษาหลักเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นหลักพื้นฐานที่ทุกครอบครัวสามารถนำไปปรับประยุกต์การใช้งานได้ให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของครอบครัว ชุมชน และสังคมของตนเอง สร้างความเข้มแข็งจากภาคครัวเรือน อันนำไปสู่ความสำเร็จในภาคธุรกิจของชุมชนต่อไป

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมี เงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ๒ ประการดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาชุมชนด้วยเศรษฐกิจพอเพียงตามโครงกการ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวอย่างการพัฒนาชุมชนโดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลัก ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและส่งเสริมให้ทุกชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาหมู่บ้าน ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ฝึกอาชีพ จัดทำศูนย์เรียนรู้ชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง เน้นการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบใน ๔ ด้านสำคัญ ดังนี้

๑. ด้านจิตใจและสังคม เน้นให้หมู่บ้าน/ชุมชนรู้จัก สามัคคี ร่วมมือกันพัฒนา ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ด้านเศรษฐกิจ เน้นการทำบัญชีครัวเรือน ลดรายจ่าย สร้างรายได้รวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ และออมในหลายรูปแบบ หรือมีวิสาหกิจชุมชน

๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังให้หมู่บ้าน/ชุมชน อนุรักษ์สิ่งแวดลอม หรือมีการใช้พลังงานทดแทน

๔. ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ในชุมชน ใช้เทคโนโลยีเหมาะสม ปฏิบัติตามหลักการพึ่งพาตนเอง

การจัดกิจกรรมในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คืนทุน ปันสุขให้ชุมชน
ใบกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลของการดำเนินธุรกิจ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนร่วมระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปผลการขายผลิตภัณฑ์/บริการจากสถาณการณ์จริงลงในแผนผังความคิด

ประเด็นที่ได้จากการขาย
สินค้าและบริการในครั้งนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คืนทุน ปันสุขให้ชุมชน
ใบกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลของการดำเนินธุรกิจ

คำชี้แจ้ง: ให้นักเรียนร่วมขอคำแนะนำจากปราชญ์ชุมชนหรือวิทยากรที่ร่วมกิจกรรมช่วยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรม	ผลที่เกิด
การขายสินค้า/บริการ	
กลุ่มเป้าหมายที่เลือกซื้อสินค้าและบริการของเรา	
ผลกำไรที่ได้จากการทำกิจกรรม	
ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน	
ความเหมาะสมของสินค้าหรือบริการต่อชุมชน	
การต่อยอดสินค้าสู่อนาคต	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คืนทุน ปันสุขให้ชุมชน
ใบกิจกรรม วางแผนคืนกำไรสู่สังคม

กิจกรรมที่คิด	
เป้าหมายที่คาดหวัง	
กลุ่มคนที่ได้ประโยชน์	
งบประมาณที่ใช้	
ลำดับขั้นตอนที่จะทำ	
การขยายผลสู่ชุมชนที่ใหญ่ขึ้น	
แนวทางการขอรับความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากฝ่ายบริหารชุมชน	
ความสำเร็จเกิดขึ้นหลังลงพื้นที่คืนกำไร	

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี